

tlumočení u soudu

Komoří bulletin podzim a zima 2015

tlumočení v regionech

OBSAH

Letem světem z Komory	2
Organizační.....	2
Spolupráce.....	3
Vzdělávání.....	4
Jiné	4
TÉMA: Tlumočení u soudu	5
Specifika „soudního“ tlumočení	6
Soudní tlumočení pro Neslyšící: pár postřehů z praxe.....	9
Trestní řízení a mluvčí „malých“ jazyků.....	14
Ankety – tlumočníci z regionů.....	15
Z organizací	18
Zprávy z ASNEP.....	18
Zprávy ze skupin „Setkání tlumočnicků“.....	18
Ze zahraničí	23
Zajímavosti z přednášek	23
Ozvěny z EFSLI 2015 – Rozhovory s tlumočníky	25
Anketa	26
Rozhovor s hlavní organizátorkou konference EFSLI konference ve VaršavěAleksandrouKalatou-Zawłockou	28
Postřehy z přednášek a různé	29
Evropská unie pro neslyšící studenty – semináře a Valná hromada.....	30
Konference SLIANZ 2015 na Novém Zélandu.....	31
Našli jsme za vás	33
Na chvíli mezi tlumočeními.....	33
Přečtěte si.....	34
Bratření s JTP	38
Z redakce	40
Komoří bulletin – PODZIM A ZIMA	41

LETEM SVĚTEM Z KOMORY

ORGANIZAČNÍ

JINDŘICH
MAREŠ

Zasedání Valné hromady Komory

V neděli 11. října 2015 se konalo zasedání Valné hromady Komory otevřené všem zájemcům o problematiku tlumočení. Zasedání bylo naplánováno v dopoledních hodinách, den po Setkání tlumočnicků, aby se mohli zúčastnit i mimopražští tlumočníci – účastníci Setkání. Pro všechny příchozí byla připravena bohatá snídaně. Valná hromada byla tento rok volební a do orgánů Komory byli zvoleni všichni tři kandidáti do Rady: Jitka Kubištová, Dana Tučková, Kristýna Siková; Všichni tři kandidáti do Revizní komise: Jan Andrejsek, Michal Brhel, Petra Beránková; A jediní dva kandidáti do Komise pro Eticky kodex: Petr Pánek a Michal Brhel. Funkční období nově zvolených členů začíná v lednu 2016.

Zhotoveno DVD písní v ČZJ za rok 2014 a DVD s muzikálem Mauglí

Zhotovili jsme dvě DVD s písněmi v českém znakovém jazyce. Prvním z nich je DVD z dvojkoncertu skupiny Trabant a skupiny Johannes Benz, který se uskutečnil loni v rámci letní školy CISL, a druhým je DVD s písněmi z muzikálu Mauglí. DVD s písněmi Trabantu a Johannes Benz jsme zdarma zaslali všem našim členům, kteří řádně zaplatili svůj členský poplatek za rok 2015. Pro nové i stávající členy, kteří uhradí členský poplatek za rok 2016 do konce prosince tohoto roku, máme připravené DVD s muzikálem Mauglí.

Konference EFSLI ve Varšavě

Skupina členů Komory se vypravila na AGM a konferenci Efsl. Členy jsme podpořili formou úhrady cesty a zajištěním tlumočnicka z AJ do ČJ (tlumočení zajištěno ve spolupráci se SNN v ČR, z.s.). Jak jsem se tam měli a co jsme se dozvěděli si můžete přečíst v tomto čísle Bulletinu v rubrice Ze zahraničí.

SPOLUPRÁCE

DANA TUČKOVÁ
A JINDŘICH MAREŠ

Připomínkování návrhu nové vyhlášky ke Školskému zákonu

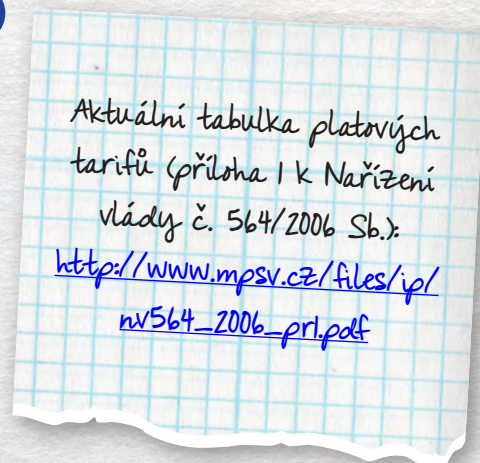

Proběhlo připomínkování připravované vyhlášky ke Školskému zákonu řešící zavedení tzv. podpůrných opatření, mezi které bude spadat také tlumočnické českého znakového jazyka působící na základních a středních školách. V připomínkách jsme kromě chybné terminologie zmínili nutnost rozdělit pracovní činnost tlumočnicka na přímou a nepřímou (v poměru kolem 50/50%) tak, aby byl tlumočnickovi vyhrazen prostor na přípravy na tlumočení, a dále potřebu odpovídajícího platového zařazení tlumočnicků (viz také níže informace ke katalogu prací). V souvislosti s výkonem povolání tlumočnicka českého znakového jazyka ve školství dále jednáme o kvalifikačních požadavcích a požadavcích na průběžné další vzdělávání, které by mohla škola hradit. Jednání stále pokračují.

Zápis tlumočnicka ČZJ do katalogu prací

Byli jsme přizváni organizací Asnep na spolupráci ohledně zápisu povolání tlumočnicka českého znakového jazyka do katalogu prací (Nařízení vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě). Návrh zápisu jsme po konzultaci napříč členskou základnou a po konzultaci v rámci Asnep zpracovali a nyní čekáme na zprávu z MPSV o dalším postupu. Díky zápisu do katalogu bude definováno **zařazení tlumočnicka ČZJ do platových tříd** zaměstnanců ve veřejných službách a správě. Tedy ředitelé škol ale i další zaměstnavatelé tlumočnicků v oblasti státního sektoru by měli definováno, jak tlumočnicka platově ohodnotit. Náš návrh zařazuje tlumočnicka do 10–13. platové třídy. Pro oblast tlumočení na základních a středních školách navrhujeme zařazení do 11. platové třídy.

Národní soustava kvalifikací (NSK) a Národní soustava povolání (NSP)

Obdrželi jsme potěšující zprávu, že MPSV vytvořený standard pro profesi tlumočnicka ČZJ v NSK bez připomínek schválilo, a tím postupuje do dalšího kola schvalování na MŠMT. Spolupracující organizace i Vás budeme informovat o dalším výsledku, který se k nám dostane. Karta popisující práci tlumočnicka v NSP ještě prochází schvalováním. Vzhledem k tomu, že na MPSV, kde se karta schvaluje, probíhaly určité personální změny, byli jsme upozorněni, že se proces prodlouží. Pokud se k nám dostanou výsledky, budeme Vás opět informovat.

Mše za tlumočnicka a překladatele

JTP každoročně k příležitosti svátku sv. Jeronýma pořádá za tlumočnicka a překladatele **mši svatou v kostele sv. Petra na Poříčí v Praze**. I letos se Komora zapojila do organizace a zajistila tlumočení do českého znakového jazyka po celou dobu konání mše.

VZDĚLÁVÁNÍ

DANA
TUČKOVÁ

Seminář s Monikou Boháčkovou na téma Komunitní tlumočení

- 3. října proběhl seminář pod vedením Moniky Boháčkové, kde jsme se seznámili s jejími dlouholetými zkušenostmi v oblasti komunitního tlumočení a o možnostech spolupráce s neslyšícím tlumočnickem (nejen) u policie a u soudu.

Užitečná teorie překladu, aneb „jak na to“

- V listopadu se konal dvoudenní seminář o překladu z ČZJ do češtiny a obráceně: **Užitečná teorie překladu, aneb „jak na to“**. Spoustu času věnujeme tréninku, nácviku a teorii tlumočení. Jak je to ale s překladem do/z českého znakového jazyka? Teorie není samospasitelná, nemůže být „kuchařkou“, ale může být užitečným rádčem v tom smyslu, že víme, co, proč a jak děláme a s jakými možnými důsledky. Může nám říci, jak bychom to dělat měli, jaké máme volby a co nás omezuje. Vědět je užitečné i proto, že se můžeme zlepšit nebo si práci ulehčit, anebo ji obhájit. Ostatně za tímto účelem „užitečné“ teorie vznikly. Děkujeme proto PhDr. Zuzaně Jettmarové, M.Sc., Ph.D. (Ústav translologie) a Mgr. Radce Novákové (Ústav jazyků a teorie komunikace), že nás jak teorií tak praxí překladu na tomto semináři provedly.

JINÉ

LUCIE
BŘÍNKOVÁ

Komoří bulletin hledá slyšící i neslyšící překladatele do českého znakového jazyka, kteří by byli ochotni v rámci dobrovolné práce překládat texty pro naše neslyšící čtenáře. Rozsah své práce pro Komoří bulletin si můžete zvolit sami. Od kratičké glosy až po dlouhé články. Děkujeme všem, kteří se nám ozvou. Bulletin se vám jistě odmění.

V této souvislosti se Vás, zejména neslyšících čtenářů, také ptáme, zda o to, aby byl náš Bulletin nadále dvojjazyčný, máte zájem.

V našich možnostech bohužel není zajistit profesionální překlad takového rozsahu, a tak videa často nesplňují požadavky na kvalitu překladu a jsou spíše druhým autorským textem (pokud video dostaneme od autora článku), popřípadě volnějším převodem českých textů od dobrovolníků, kteří natáčejí v domácích podmínkách. Prosíme Vás o vyjádření. Práce na zajištění dvojjazyčné verze je rozsáhlá, proto potřebujeme vědět, zda má nebo nemá pro naše čtenáře smysl. Váš názor nám pošlete na adresu rada@cktzj.com.

Sil pro zajištění verze textů v českém znakovém jazyce je opravdu málo. V tomto dvojčísle například chybí překlad k článku Radky Staré (str. 9–14), za což se našim čtenářům tímto omlouváme.

TÉMA: TLUMOČENÍ U SOUDU

SPECIFIKA „SOUDNÍHO“ TLUMOČENÍ

EVA GORGLOVÁ
A NANA HYNKOVÁ DZINGOVÁ

Tlumočníci zapsaní v seznamu tlumočnicků vedeném Ministerstvem spravedlnosti České republiky mohou vykonávat tzv. soudní tlumočnickou činnost. Tito tlumočníci jsou jmenováni buď předsedou krajského soudu, nebo ministrem spravedlnosti v souladu se zákonem č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, v platném znění. Jejich úkolem je především řádný výkon tlumočnické činnosti v řízeních před orgány veřejné moci. V zájmu zajištění spravedlivého procesu zakotvují naše právní předpisy právo na tlumočnicka, neboť všechna řízení, ať již civilní, trestní nebo správní, se v České republice vedou a jejich rozhodnutí jsou vyhotovována v českém jazyce. Každý, kdo prohlásí, že neovládá český jazyk, je oprávněn používat svého mateřského jazyka nebo jazyka, o kterém uvede, že ho ovládá, a soud mu ustanoví soudního tlumočnicka, resp. tlumočnicka ze seznamu. Termín soudní tlumočnicka totiž zákon nezná. Dřívější zákony upravující tuto profesi ji označovaly jako přísežný tlumočnicka (nebo stálý přísežný), to jest tlumočnicka vzatý do přísahy. Dnešní tlumočnicka zapsaní do seznamu MSp skládají slib do rukou předsedy krajského (městského) soudu nebo ministra spravedlnosti:

„Slibuji, že při své tlumočnické činnosti budu přesně dodržovat právní předpisy, že tlumočnickou činnost budu konat nestranně podle svého nejlepšího vědomí, že budu plně využívat všech svých znalostí a že zachovám mlčenlivost o skutečnostech, o nichž jsem se při výkonu tlumočnické činnosti dozvěděl.“

Jako „soudní tlumočnicka“ jsou označováni nejen proto, že nejvíce jsou využíváni pro tlumočení u soudů, ale hlavně proto, že jsou vedeni u příslušných krajských soudů. Ti, kteří nejsou zapsaní do výše uvedeného seznamu tlumočnicků, mohou být v řízení před orgány veřejné moci ustanoveni tlumočnicky jen výjimečně, a to za podmínek stanovených v zákoně č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, v platném znění, tzv. „ad hoc“. Jak je uvedeno ve slibu, soudní tlumočnicka musejí svoji tlumočnickou činnost vykonávat nestranně, tj. nesmí být podjatí. Musejí tedy hlásit jakýkoliv střet zájmů, neboť tlumočnicka, který má k projednávané věci, k orgánům, k účastníkům nebo k jejich zástupcům jakýkoliv osobní vztah, musí být z úkonu vyloučen. A to v případě jak ústního, tak písemného úkonu (soudní, resp. ověřený překlad). Ve svém slibu se dále zavazuje, že bude konat dle svého nejlepšího vědomí, musí se tedy na úkon řádně připravit: především musí dobře znát danou problematiku a ovládat příslušnou terminologii. Práci, kterou by nemohl provést kvalitně, by neměl přijmout. V odůvodněných případech si může přibrat i konzultanta. Je-li ustanoven v nějaké věci, resp. obdrží-li předvolání a opatření, měl by si vyžádat základní

dokumenty, obžalobu apod., popřípadě se osobně, po dohodě se soudcem, se spisem seznámit. Mlčenlivost je samozřejmostí. Tlumočnick má i trestní odpovědnost danou § 347 trestního zákoníku. Pokud by ji porušil, vystavuje se trestnímu stíhání, neboť by se dopustil trestného činu krivého tlumočení. Z hlediska oficiálního postavení tlumočnicka při jakémkoli řízení či jednání tohoto typu je tlumočnick tzv. „zúčastněná osoba na řízení“, není jeho účastníkem.

- (1) *Kdo jako tlumočnick nesprávně, hrubě zkresleně nebo neúplně tlumočí nebo písemně překládá v řízení před orgánem veřejné moci nebo v souvislosti s takovým řízením skutečnosti nebo okolnosti, které mají podstatný význam pro rozhodnutí orgánu veřejné moci, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.*
- (2) *Kdo jako tlumočnick před soudem nebo před mezinárodním soudním orgánem, státním zástupcem nebo před policejním orgánem, který koná přípravné řízení podle trestního řádu, anebo před vyšetřovací komisí Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky nesprávně, hrubě zkresleně nebo neúplně tlumočí nebo písemně překládá, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti.*
- (3) *Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán,*
 - a) *způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 značnou škodu, nebo*
 - b) *páchá-li takový čin v úmyslu jiného vážně poškodit v zaměstnání, narušit jeho rodinné vztahy nebo způsobit mu jinou vážnou újmu.“*

Nejčastější případy „soudního“ tlumočení:

Tlumočení u soudu – hlavní líčení, výslech svědka, výslech obžalovaného, uvalování vazby, vyhlášení obvinění, zkrácená řízení, čtení listinných důkazů – znalecké posudky, pitevní zprávy, balistické expertízy, seznámení se spisem

Tlumočení pro policii – zadržení podezřelého, podání vysvětlení, domovní prohlídka, prohlídka jiných prostor (auto, zahrada apod.), výslech viníka či poškozeného po nehodě, příp. na místě nehody, při návštěvě lékaře před umístěním do cely předběžného zadržení (CPZ), při návštěvě v CPZ, tlumočení odposlechů, záznamů kamerového zařízení, prostorového odposlechu, tlumočení znalci při vyšetřování obviněného pro účely vyžádaného znaleckého posudku

Tlumočení promluvy advokáta s obviněným/obžalovaným (i ve vězení)

Tlumočení na cizinecké policii – nedovolený příjezd cizince na území ČR, azylová řízení (i po telefonu)

Tlumočení na státním zastupitelství – výslech obviněného/svědka

Tlumočení u notáře – exekuční tituly, zástavní smlouvy, smlouvy o úschově, rozdělení společného jmění manželů (SJM), zakladatelské dokumenty společností/změny dodatky

Tlumočení matričních úkonů – uznávání otcovství, tj. při souhlasných prohlášeních o otcovství, satebních obřadů

Tlumočení u zkoušek – řidičský průkaz, zbrojní pas, nostrifikační zkoušky (pro uznávání vzdělání)

V poslední době se stále více využívá videokonferenční tlumočení. Mimo MSP a Generální ředitelství cel, které tuto techniku používají především pro přeshraniční výslechy, je videokonferenční technikou vybavováno stále více soudů a do budoucna se počítá s tím, že jí budou vybavovány i věznice. Tím se výrazně sníží náklady řízení (převoz vězňů, ostraha, cestovní výlohy účastníků řízení i tlumočnicků).

Soudní tlumočník musí zvládat více či méně všechny formy tlumočení. Při výslechu, ať již u soudu, nebo na policii, se nejčastěji používá konsekutivní tlumočení. Při tlumočení pro obžalovaného u soudu se nejvíce využívá tzv. šušotáš, tj. simultánní tlumočení bez tlumočnické techniky, kdy tlumočník sedí těsně vedle posluchače a simultánně mu šeptem tlumočí. U nás bohužel nejsou soudní síně vybaveny kabinami pro simultánní tlumočení a ani se nepoužívají tzv. šeptáky (především z finančních důvodů). U notáře je to pak nejčastěji tlumočení z listu.

Soudní tlumočení a Neslyšící

Tlumočení pro neslyšící probíhá podle stejných pravidel a předpisů, které jsou vydané a platné především s odkazem na tlumočení mluvených jazyků. V současné době mají čeští neslyšící k dispozici celkem 28 „soudních tlumočnicků“. Ti mají nejrůznější délku tlumočnické praxe i vzdělání. Důvodem je stále ještě neexistující plnohodnotné vysokoškolské tlumočnické vzdělání, které je jinak pro soudní tlumočnický jedním ze základních požadavků. Přestože profesionální tlumočení pro neslyšící má před soudem mnohem kratší tradici, získalo velmi brzy uznání a respekt. Jen díky tomu není za současných podmínek výjimečné, že je k soudu, jehož účastníkem je neslyšící osoba, vyžadován tlumočnický znakového jazyka, a není, jako ještě nedávno, v takové situaci automaticky přibrán jako soudní tlumočnický někdo z blízkých členů rodiny nebo jiná osoba, která se s neslyšícím „domluví“. Zdaleka není výjimkou, že se při jednání s neslyšícím účastníkem mohou angažovat i dva tlumočnické (tlumočnický tým složený nejčastěji ze slyšícího a neslyšícího tlumočnicka). Toto je velká odměna České komory tlumočnicků znakového jazyka, která se po dlouhá léta podílela na systematické přípravě soudců i soudních čekatelů. I díky tomu dnes není pro neslyšící osobu problémem požádat o jmenování konkrétního tlumočnicka, týmu tlumočnicků, případně může požádat o zaznamenávání průběhu komunikace na videozáznam, který sice podle platné legislativy není důkazním materiálem, ale může posloužit v případě vzniklých nejasností či pochybností, které by mohly souviset s tlumočnickým procesem a jeho kvalitou.

Pevně věříme, že díky spolupráci profesních organizací tlumočnicků a soudů bude kvalita poskytovaných tlumočnických služeb v oblasti soudního tlumočení stále minimálně na stejné úrovni jako dnes a až do budoucna se poskytované tlumočnické služby budou stále zlepšovat a naši neslyšící klienti s nimi budou stále spokojeni.

O autorce:

Eva Gorgolová je soudní tlumočnicí jazyka anglického od roku 1993. Od roku 2003 je členkou představenstva Komory soudních tlumočnicků ČR a od roku 2011 její předsedkyní. Vědoma si nutnosti celoživotního vzdělávání při této profesi, organizuje řadu odborných tematických seminářů, především pro angličtinu, ale i pro další často využívané jazyky. Je i členkou Jednoty překladatelů a tlumočnicků (JTP) a České komory tlumočnicků znakového jazyka a čestnou členkou polské organizace sdružující soudní tlumočnický TEPIS.

O Komoře soudních tlumočnicků:

Komora soudních tlumočnicků České republiky vznikla v roce 1996 ze sekce soudních tlumočnicků v rámci JTP, která vznikla v roce 1993 (JTP vznikla v roce 1991). KST ČR je profesní organizací, která sdružuje soudní tlumočnický, hájí jejich zájmy, zajišťuje zvyšování jejich kvalifikace a informovanosti, podílí se na vypracovávání a projednávání návrhů právních předpisů týkajících se soudních tlumočnicků a vypracovávání dalších předpisů souvisejících s jejich činností. KST ČR je od samého počátku také aktivním členem Evropské asociace právních překladatelů a soudních tlumočnicků (EULITA) a účastní se řady jejich mezinárodních projektů.

Naďa Dingová

Naďa Hynková Dingová – tlumočnice českého znakového jazyka s tlumočnickou praxí 18 let. Oblast tlumočnické praxe má velmi širokou: tlumočila na všech stupních škol pro sluchově postižené, v posledních 13 letech působí jako tlumočnický a vyučující na Filozofické fakultě Karlovy Univerzity v Praze. Jako tlumočnický byla zaměstnána rovněž v organizacích neslyšících jako je např. Česká unie neslyšících a komunitnímu tlumočení se zároveň intenzivně věnuje i nyní, kdy je na rodičovské dovolené. Od roku 2001 je jedním z tlumočnicků, kteří pravidelně tlumočí i v české televizi. Od roku 2007 je soudním tlumočnickem jazyka znakového. Velmi výraznou oblastí jejího profesního zájmu je tlumočení v oblasti kultury (tlumočení divadel, koncertů a společenských akcí). Své tlumočnické zkušenosti předává v rámci lektorské a pedagogické činnosti realizované prostřednictvím nejrůznějších druhů kurzů, seminářů a přednášek. Kromě českého znakového jazyka ovládá rovněž britský znakový jazyk na úrovni B2 a tyto své jazykové dovednosti uplatňuje v překladech z britského znakového jazyka do češtiny.

Glosa Nadi Hynkové Dingové

Tlumočení před soudem je velká zátěž nejen pro klienta, ale i pro tlumočníka. Tlumočníci českého znakového jazyka jsou navíc k sobě velmi nároční. Já jsem nebyla výjimkou. Snažila jsem se za každou cenu být vždy profesionálem v různých směrech, například i v tom, abych tlumočila plynule a simultánně za každých okolností. Alespoň to jsem za součást profesionality dlouho považovala. Velkou zkušeností pro mě byla možnost účastnit se několika soudních jednání, která byla vedena s cizinci a která tedy byla tlumočená. Nutno podotknout, že do mluvených jazyků. Vidět kolegy-tlumočníky mluvených jazyků „v akci“ bylo pro mě velkou školou. Tlumočení probíhalo vždy konsekutivně (aby bylo vždy co nejpřesnější), probíhalo s technickými vstupy tlumočnicků (aby situace pro obě strany byla vždy maximálně jasná), tlumočnick byl vždy přiznanou součástí komunikace. A všichni tato řešení vítali. Uvědomila jsem si, že profesionalita se projevuje i v jiných věcech než jen v mistrovství tlumočit dokonale a za každých okolností simultánně a nejlépe ještě tak, abychom byli pouhým „vzduchem“ v komunikaci. Doporučuji kolegům-tlumočnickům znakového jazyka, aby sledovali své kolegy a učili se od nich. Je to nejspolehlivější škola.

SOUDNÍ TLUMOČENÍ PRO NESLYŠÍCÍ: PÁR POSTŘEHŮ Z PRAXE

RADKA
STARÁ

Milí kolegové, byla jsem požádána, abych sepsala něco k tématu „soudní tlumočení“. Fakt, že jsem ještě dost nezkušenou matkou živého batolete, s mnoha zajímavými nápady bohužel nedovoluje mé bytosti spočinout a mému mozku stvořit souvislejší text. Přesto se však pokusím podělit se s vámi o pár myšlenek na toto téma.

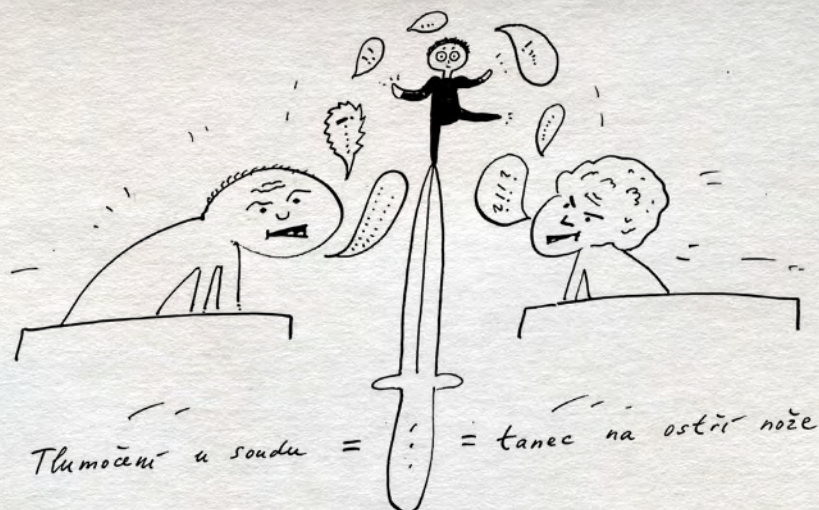
K tématu se vztahuji vlastně pouze tím, že jsem několik let registrovaným soudním tlumočnickem. Za tu dobu jsem měla tu čest tlumočit u několika typů soudního řízení, na policii u výslechů či při jednáních podobného typu, kdy je vyžadován soudní tlumočnick. Ráda bych tedy předložila vám, svým shovívavým kolegům, směs myšlenek a poznámek na zadané téma.

Poznámka nultá k objednání tlumočení u soudu: Soud má vždycky přednost. Když nemůžete tlumočit, omluvte se včas a zkontrolujte, zda omluva došla k cíli.

Tlumočnick je objednán na základě svého zápisu do registru soudních tlumočnicků (zápisu předcházejí náležitosti, které v ČR stále nejsou standardizované a vyžadovaly by

O autorce: Radka Stará (Faltínová) Tlumočnice českého znakového jazyka, v posledních letech působící nejvíce na oboručeština v komunikaci neslyšících ÚJKN Filozofické fakulty UK (tento obor společně s bohemistikou i absolvovala v roce 2005); dále v České televizi a jako komunitní a soudní tlumočnick. V roce 2012 dokončila vzdělávací program CVP České komory tlumočnicků znakového jazyka. V současnosti je na mateřské dovolené.

samostatný fundovaný komentář). Příslušný soudce zajistí tlumočníka pomocí svého asistenta, buď přímo dopisem o přidělení tlumočníka k danému soudnímu řízení, či obvoláním jednotlivých tlumočnicků a zajištění termínu, který by tlumočnick předem schválil. Osobně upřednostňuji způsob druhý, jelikož se kupodivu občas stává, že tlumočnicka na stejný termín předvolají dva soudy, či nekupodivu tlumočnick má nějaké jiné tlumočení v ten samý den. Svoje

závazky jste podle zákona povinni zrušit a jít tlumočit k soudu. Ovšem je několik důvodů, kterými se dá omluvit, např. nemoc, zahraniční cesta apod. Pozor, hrozí vysoká pokuta za nedostavení se k soudnímu řízení i v roli tlumočnicka. Je tedy nanejvýš vhodné se ujistit, že případná omluva došla k adresátovi. Většinou je třeba omluvit se písemně.

Poznámka první k pokud možno šťastnému začátku: Chodte dříve a klidně konverzujte, ale neutrálně a za účelem přípravy na tlumočení. Nehodnoťte, nevyzvídejte, co nepotřebujete. Pozor na podezření z podjatosti.

Při tlumočení u soudu většinou přijde tlumočnick na chodbu před určenou místnost a přijde dříve, protože si chce obhlédnout „místo činu“. Předvolaný klient tam již také většinou čeká. Co teď? Dělat, že se nevidíme, nebo navázat konverzaci a vystavit se podezření z podjatosti? Moje zkušenost mi říká, že je třeba i zde se řídit tolikrát proklamovanou intuicí. Měli bychom působit neutrálně, leč přátelsky. Nedala bych se strhnout k tomu, aby neslyšící klient měl pocit, že jsem tam jako jeho pomocník či podpora. Zůstávám většinou mile odtažitá. Ovšem pokud si vzpomínám, ve většině případů došlo ke konverzaci. Tu využívám jako obezřetné seznámení se s předkládanou situací. Neslyšící klient či sociální pracovník často začnou sami vysvětlovat, co je do soudní síně přivádí, což beru jako významné informace pro následující tlumočení. Není většinou šance takové informace získat předem. Využívám takový rozhovor k tomu, abych se doptala na případné nejasnosti, pochytila jmenné znaky, informace o vzájemných vztazích, o místě bydliště toho či onoho atd. Na druhou stranu, dávám si pozor, abych vyjadřovala na něco svůj názor, své emoce, dávala rady apod. Stále je třeba mít na zřeteli, že jsem tu pro všechny strany, pro soudce, žalobce, obžalovaného... (toto se týká případů pro ČR typických, že u soudního řízení je jeden tlumočnick pro všechny zúčastněné). Dávám si pozor, aby vše probíhalo veřejně, neodcházím nikam s klientem, neodcházím s klientem z budovy. Naštěstí se mi nikdy nestalo, že by mne někdo osočil z podjatosti.

Často se také stane, že se u soudu setkají neslyšící klienti a slyšící pracovníci státní správy, kteří je mají na starosti – sociální pracovník, kolizní opatrovník apod. Někdy se dobře znají, tedy probíhá interakce mezi nimi, ke které někdy využijí tlumočnicka přímo na chodbě. Nezdráhám se v takové situaci tlumočit. Stává se, že si dosud klient a například sociální pracovník, pocházející oba z menšího města s nedostatkem tlumočnicků, nemohli vyjasnit některé skutečnosti. Nebo může jít o slyšící a neslyšící příbuzné, kteří ke vzájemné komunikaci tlumočnicka běžně nevyužívají. Neslyšící klient často cítí potřebu „konečně něco

říct jasně“. Tedy i ta malá chvílka na chodbě pomůže k objasnění lečjakých více či méně důležitých věcí. Příkladem z mé praxe může být situace, kdy při rozvodovém řízení neslyšící exmanžel začal vysvětlovat své tchyni, proč neposílá alimony na syna. Nebo případ, kdy neslyšící matka, které odebrali dítě, vysvětlovala sociální pracovníci, proč nejezdí dítě do dětského domova navštěvovat. Je smutné, že se to vysvětluje až v takové mezní situaci, ale i takové informace mohou zachránit před následným nedorozuměním u soudu.

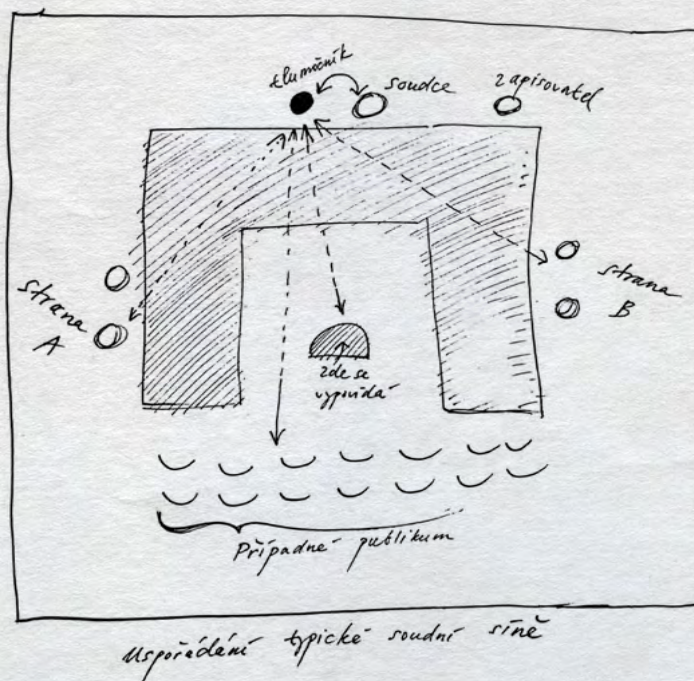
Občas v takové zauzlené komunikaci následně nabídnu tlumočení pro případnou další schůzku, pokud by si zúčastnění potřebovali něco vyjasnit. Nestává se, že by to klienti často využili, ale občas ano. Například když bylo v kauze odebrání dítěte stanoveno vyšetření psychiatrem v domově neslyšící klientky, nabídla jsem, že pojedou s psychiatrem a budu tlumočit. Vystoupila jsem ze své role a vysvětlila jsem soudci i psychiatrovi, proč to pokládám za důležité, zmínila jsem i problémy neslyšících s češtinou. Naštěstí pochopili a nechali psychiatrické vyšetření tlumočit.

Poznámka druhá, stručná a zásadní: Nestavte se na stranu žádného klienta. Klientem jsou pro vás všechny zúčastněné strany. Buďte objektivní a sdělení převádějte pravdivě a plně.

Při soudním řízení není mým klientem jen neslyšící osoba. Mými klienty jsou všichni zúčastnění. Toto platí i při jiných druzích tlumočení, ovšem v soudní síni je opravdu třeba si tuto neutralitu zachovat. Jinými slovy, tlumočnick je nestranný. Co se tlumočení samotného týče, asi nemusím svým kolegům radit, jak tlumočit obsah a jak zachovat úplnost sdělení. Úskalími soudního tlumočení jsou neznámá terminologie, zvláštnosti právního jazyka a emoční pozadí celé situace. Ale to už je na delší povídání.

Poznámka třetí, logistická: Bojujte o ideální místo k tlumočení, ale něžně a s empatií. Vyhnete se konfliktu, který by mohl způsobit dusnou atmosféru či negativní náhled na tlumočnicka či na neslyšící klienty.

Při vstupu do soudní síně se rozhlédnu a rychle přehlédnu uspořádání sálu. Většinou je zde uspořádání do tvaru U. Na čelní straně sedí soudce, po stranách pak zúčastněné strany, sociální pracovníci apod. Je třeba se postavit k soudci, to všichni víme. Ovšem někdy se stane, že soudce se k tomu staví odmítavě. V takovém případě vystoupím z role a stručně vysvětlím, proč je to vhodné. Snažím se přitom o vstřícnost a hlavní slovo nechávám na soudci. Přece jen, on je pánem soudní síně, a i když já mám svá pravidla a představy o ideálním tlumočení, je dobré zabránit konfliktu za každou cenu. Dávám přednost klidnému průběhu a střežím se vytvoření problémů. Tedy pokud by mi soudce řekl, ať si sednu stranou

ke klientovi, asi bych to nakonec raději udělala, ale pokud možno tak, aby to nebylo na závalu tlumočení, očnímu kontaktu, zornému poli klienta atd.

Poznámka čtvrtá: Soudní jednání je emoční kotel. Předávejte emoce, jsou relevantní. Ale pozor na jejich adekvátní převod.

Já vím, při tlumočení u soudu je často těžké zorientovat se v dané problematice, předat plný obsah, navíc riskujeme osudy lidí, proto naše nervozita stoupá, přesto se snažte číst mezi řádky, rozluštit vztahy mezi zúčastněnými, jejich pocity, a při překladu pracovat i s emocemi a dalšími mimojazykovými prvky. Když tlumočíme u soudu, je nutné očekávat cokoli. Představte si sami sebe v téže situaci. Byli jste někdy u soudu? Pokud ano, vzpomeňte si na své pocity. Pokud ne, zkuste se vžít do role člověka, který řeší něco zásadního: rozvádí se, soudí se o alimenty, je obžalován z trestného činu, někoho žaluje apod. Dá se říct, že skoro vždy v zúčastněných osobách vřou různé pocity, převážně asi negativní. Jednejte proto opatrně a s úctou k těmto hraničním emocím. Co asi cítí žena, která pohřbívá své manželství po deseti letech? Co cítí otec, kterému soudce vytýká, že neplatí alimenty? Co žena, která se soudí se sousedkou o příjezdovou cestu? Vžití se do těchto emocí pomůže při tlumočení, kdy je pro nás sice stěžejní obsah, ale významově bohatá je právě i emoční složka. Vyplatilo se mi snažit se pracovat s tónem hlasu, s váháním, pauzami. Váhavé začátky či pauzy se dají použít například v situacích, kdy si nejsme jisti, kam sdělení míří, ale musíme dávat pozor, aby vše odpovídalo situaci. Například kdybychom toto váhání využili u zmíněného otce, který by se snažil odpovědět na otázku, proč neplatí alimenty, mohlo by to vypadat, že se vykrucuje. Vždy tedy zvažte prostředek, který používáte, jestli nemůže evokovat něco jiného, než se vám zdá.

Poznámka pátá: Díky bohu za neslyšící tlumočníky. Mohou zachránit před zkreslením.

Příběh s dobrým koncem. Ocitla jsem se v situaci, kdy jsem tlumočila u soudu ve věci odebrání dítěte jedné klientce, která měla snížené jazykové a možná i mentální schopnosti. Zde je na místě to slůvko MOŽNÁ, protože to právě z jejího projevu nebylo zřejmé. Jako tlumočnicka s lety praxe bych měla být schopna rozlišit, zda je nízká schopnost odpovídat na otázky apod. důsledkem jazykových problémů, nebo mentální kapacity dané osoby. Ovšem v tomto konkrétním případě jsem si vůbec nebyla jistá. Šlo, jak to tak u soudu bývá, o velmi závažné věci: odebrání dítěte, zbavení svéprávnosti atd. Jak jsem situaci řešila? To je paradoxně jedna z věcí, na něž jsem ve své tlumočnické praxi hrdá: přiznala jsem, že klientce nerozumím. Respektive že moje komunikace s klientkou vážne. Vyvolala

jsem mírnou paniku u soudce i ostatních zúčastněných. Jakže? Tohle je profesionální tlumočnice? NEROZUMÍ SI S KLIENTKOU? Ale bylo to dobré rozhodnutí. Musela jsem sice vysvětlit, jak se to mohlo stát, vystoupit ze své role, poukázat na to, že klientka je dlouhodobě izolovaná a bez kontaktu se znakovým jazykem. Nakonec jsem řekla, že za těchto okolností nemohu vzít na sebe tu zodpovědnost, že klientka bude zbavena svéprávnosti a budou jí případně i odebrány děti. Navrhla jsem, že zajistím neslyšícího kolegu, vysvětlila jsem přednosti spolupráce s neslyšícím tlumočnickem. Naštěstí měla soudkyně pochopení. Odročila celé jednání a dovolila mi přizvat neslyšícího tlumočnicka. Ten opravdu pomohl zádrhele rozmotat a vše se vyjasnilo. Tento postup mohu tedy opravdu doporučit. Neradila bych ho zneužívat, v zásadě bychom měli být schopni tlumočení u soudu zajistit i my, slyšící tlumočnicki. Ale na druhou stranu, v případě jakéhokoli váhání o jazykových či mentálních schopnostech klienta je to dobrá šance, jak nezvrátit někomu kvůli nedostatečné komunikaci osud špatným směrem.

Poznámka šestá: Deník soudního tlumočnicka aneb dobrý sluha, špatný pán.

V českém soudnictví přežívají leccjaké relikty minulosti. Jedním z nich je papírový deník soudního tlumočnicka. Ponechme stranou úvahy o jeho aktuálnosti v době digitálních médií, které se mi honí hlavou vždy, když tuto nenáviděnou zkamenělinu mám obsloužit. Má se zkrátka pravidelně vyplňovat a jednou za rok donést ke kontrole. Jde opravdu o stručné zápisy o proběhlém tlumočení sloužící jen k evidenci. Tedy hodí se i nám pro přehled. Avšak většina tlumočnicků – i mluvených jazyků – na jeho vyplňování pozapomíná (včetně mé maličkosti) a narychlo pak loví v papírech těsně před termínem odevzdání či po něm. Doporučuji: buďte systematictí a zapište si výkon vždy po daném tlumočení, než to zapomenete. Ó, kéž bych i já toho byla schopna, to by se pak před kontrolou tlumočnického deníku jásalo a lehce odnášelo deník k soudu!

Poznámka sedmá, aneb jak se vypařit od soudu: Odejděte sami.

Závěrečná poznámka se netýká toho, že byste si s sebou domů neměli brát rozvedeného chudáčka manžela či okradeného suseda. To vám je předpokládám celkem jasné. Ale chci zdůraznit jednoduchou a opomíjenou věc: snažte se k soudu přijít sami a odejít také sami, tj. ne v doprovodu neslyšícího klienta. Můžete mít na věc jiný názor, já však dávám přednost tomuto řešení. Důvodem je snaha o neutralitu a o eliminaci podezření z podjatosti. Nevíte, kdo z pracovníků soudu vás může zahlédnout a u příštího řízení začít řešit, na čí jste straně.

Pomáháte tím nejen sobě, ale zabraňujete i problémům, kterým by v té souvislosti mohl čelit neslyšící klient (například obvinění, že je na něčem domluvený se svým tlumočником). Vím, že je to těžké pravidlo v komunitě tak malé a s tak nestandardními vztahy, které panují mezi tlumočníky pro neslyšící a jejich klienty. Proto prozradím, jak to řeším já. Jednoduše se omluvím, že musím ještě jít na WC, nebo počkat na manžela apod. To je sice někdy malé pozměnění reality, ale nikoho nezraní a situaci to elegantně vyřeší.

TRESTNÍ ŘÍZENÍ A MLUVČÍ „MALÝCH“ JAZYKŮ

ZUZANA
SOVOVÁ

Český trestní řád uvádí, že ten, kdo prohlásí, že neovládá český jazyk, má právo komunikovat s orgány činnými v trestním řízení ve své mateřštině nebo v jazyce, o němž uvede, že jej ovládá. Druhá z možností je řešením pro případy, kdy je daná osoba rodilým mluvčím některého z takzvaných „malých“ jazyků, pro který by bylo velmi složité či zcela nemožné zajistit tlumočnicka.

Řekněme například, že občan Nigérie, jehož mateřštinou je některý z domorodých afrických jazyků, spáchá v ČR trestný čin. Policie jej zadrží, ale vzápětí zjistí, že zadržený češtinu neovládá buď vůbec, nebo ne natolik, aby jej bylo možné česky vyslyšet. Dále proto policie vychází z informace o občanství pachatele. Vzhledem k tomu, že jde o občana Nigérie, jejímž úředním jazykem je angličtina, policie předvolá tlumočnicka z angličtiny. Poté, co zadržený potvrdí, že angličtinu ovládá, je jejím prostřednictvím veden výslech na policii i následné hlavní líčení u soudu. Je ale prohlášení obviněného, že angličtinu ovládá, zárukou toho, že je jeho jazyková úroveň pro komunikaci v trestním řízení dostatečně vysoká?

Pokud soudce zjistí, že cizinec dostatečně neovládá ani úřední jazyk své země, pak je na něm, aby mu ustanovil obhájce. To se týká i takového řízení, v němž běžně přítomnost obhájce není nutná. Tuto pravomoc může soudce využít v případech, kdy se obviněný není schopen sám dostatečně hájit, a to i v souvislosti s nedostatečnou jazykovou vybaveností. Obhájce, který se dobře orientuje jak v českých zvyklostech, tak i v české právní úpravě, pak zajistí, aby bylo zachováno právo obviněného na spravedlivý proces. Obhájce může také například požádat o veřejné vazební zasedání, aby byl soudce přítomen už u výslechu obviněného a mohl se tak seznámit s výpovědí bezprostředně a ne pouze ze zápisu.

Zuzana Sovová je studentkou magisterského oboru tlumočnictví čeština - angličtina a čeština - ruština na Ústavu translologie Univerzity Karlovy v Praze. V současné době píše diplomovou práci, která se týká soudního tlumočení pro nerodilé mluvčí v českém trestním řízení. Absolvovala také například doplňkové studium pro tlumočnicka a překladatele na Právnické fakultě UK a do budoucna uvažuje o práci soudní tlumočnice.

Předseda okresního soudu v Jihlavě, s nímž jsme o této problematice mluvili, má ze své praxe řadu konkrétních zkušeností: „Jednou jsem dostal zápis z výslechu vietnamského řidiče na cizinecké policii. Měl být obviněn z porušení autorských práv, protože převážel padělané zboží. Výpověď měla asi čtyři strany a po jejím přečtení jsem automaticky předpokládal, že jde o Vietnamce, který hovoří česky. Když byl ale předvolán k soudu, přivedl si s sebou kamaráda, aby pro něj tlumočil, protože sám s námi nebyl schopen vůbec komunikovat. Ukázalo se, že na policii vůbec nerozuměl tomu, co se mu říká, a pouze něco odkýval. Je záhadou, jak z toho mohla policie sepsat dokument o čtyřech stránkách v souvislé češtině. První věc, kterou jsem udělal, bylo tedy to, že jsem obviněnému ustanovil obhájce a přibral tlumočnicka zapsaného v seznamu soudních tlumočnicků. Až poté se vše srovnalo. Je na soudu, aby garantoval, že půjde o spravedlivý proces.“

Český trestní řád v podstatě nepočítá s tím, že by cizinec, který vstupuje do trestního řízení jako obžalovaný či svědek, vedle své mateřštiny už žádný jiný cizí jazyk neovládal. Vychází se z předpokladu, že pokud se u nás cizinec dostane do trestněprávního řízení, půjde o člověka, který na území ČR pobývá dlouhodobě a který tedy v každodenních situacích potřebuje buď znalost češtiny, nebo alespoň některého světového jazyka. Realita může být i složitější a jazykové kombinace českých tlumočnicků nejsou neomezené. Soud, respektive soudem ustanovený obhájce, má ale prostředky pro to, aby bylo právo na spravedlivý proces zachováno.

ANKETY – TLUMOČNÍCI Z REGIONŮ

JINDŘICH MAREŠ
A JITKA KUBIŠTOVÁ

Tentokrát jsme se zeptali našich tlumočnicků v regionech, jaké to je tlumočit mimo Prahu, zda jsou zde nějaké viditelné rozdíly, v čem je to těžší a v čem zase lehčí. Čtěte zde:

Kolik je ve vašem kraji aktivních tlumočnicků?

Petra Beránková (Karlovarský kraj): Jeden až dva tlumočníci: já na DPP přes Svaz neslyšících a nedoslýchavých a na DPP přes CZTN, od března nic moc nepřijímám, nastoupila jsem do práce na plný úvazek. Druhou tlumočnicí je Tereza Bízková – dobrovolník v CZTN. Jak často tlumočí, netuším.

Roman Vránek (Liberecký kraj): V našem (Libereckém) kraji jsme dva aktivní tlumočníci.

Tereza Schallnerová, Lenka Fidrichová (Vsetínsko): Na Vsetínsku (Vsetín, Valašské Meziříčí, Rožnov pod Radhoštěm a okolí) působí jediný tlumočník, a to pod Poradenským centrem pro sluchově postižené. Další tlumočník, který se však věnuje pouze tlumočení ve vzdělávání, pak pracuje ve škole pro sluchově postižené.

Soňa Procházková: Víím o 7 tlumočnicích v královéhradeckém kraji.

Pavčina Zárubová: V ostravském kraji je 5 soudních a 5 ostatních.

Je ve vašem kraji dostatečné uplatnění pro tlumočníky?

Petra Beránková (Karlovarský kraj): Ano, ale chybí finance na zajištění tlumočnických služeb. Myslím si, že by byl určitě potřeba tlumočnick na půl úvazku až na celý úvazek. Dotace na letošní rok žel nevyšly (proto jsem musela nastoupit na plný úvazek na jinou pracovní pozici, kvůli tomu nemám možnost tlumočit dopoledne a v úředních hodinách jednotlivých úřadů). Příští rok je nejistý, vše dopadne podle toho, jak stihnu oslovit jednotlivá města a obce a připravit projekty, a samozřejmě podle toho, jak města rozhodnou. Kraj je rozlehlý (velká dojezdová vzdálenost) a klientů je dost, ale pro nepravidelnost a neustálý nedostatek financí už nemají moc chuť si objednávat tlumočení a věřit, že se na tlumočnické služby v kraji mohou spolehnout.

Roman Vránek (Liberecký kraj): Požadavků na tlumočení tu je dost, horší je to s financováním. Kraj ani magistrát tlumočení platit nechce a také tu není organizace, která by zaměstnávala tlumočnicka na úvazek. Já tlumočím pouze pro Centrum, kde však často dochází k omezením, takže na „uživení“ to rozhodně není.

Tereza Schallnerová, Lenka Fidrichová (Vsetínsko): Již z odpovědi na první otázku je jasné, že tlumočnicků je u nás nedostatek. Určitě by jich zde našlo uplatnění i více. Zvláště když vezmeme v úvahu fakt, že tlumočnicka z Valašského Meziříčí si mnohdy objednávají také klienti např. z Kopřivnice či Štramberka. Jedná se sice již o jiný kraj, nejbližší další tlumočnick je ale dostupný až v Ostravě.

Soňa Procházková: To neumím posoudit, ale myslím, že jsou přetížení.

Pavčina Zárubová: Myslím si z mého pohledu, že dnes ano.

Vnímáte rozdíly mezi tlumočením v Praze a tlumočením v regionu?

Petra Beránková (Karlovarský kraj): Ano. V našem regionu vzhledem ke skladbě klientů je to více o sociálním poradenství, vedení a výchově, jak používat tlumočnicka (ze strany slyšících i neslyšících klientů) a také o tom, jak si zajistit finance. Chybí osvěta na všech úrovních a ve všech institucích. Je to práce od samého začátku, včetně zajištění financí na tlumočnickou službu. Tlumočnicki z Prahy často mluví pouze o tlumočnické práci. U nás jsem „holka pro všechnu práci“.

Celkově je problematika tlumočení v našem kraji dost široká. Neslyšící se nemají kde scházet ke společným akcím a tím ani kde se dozvědět se něco nového. Spousta jich nemá mobilní telefony nebo internet a ani tyto technologie neumí používat. Řeší se tu nezaměstnanost, dluhy, insolvence, osobní bankroty, nemoci, financování různých aktivit atd.

Roman Vránek (Liberecký kraj): V Praze je to jinak, je tam několik organizací, škol apod., kde je tlumočnicků třeba. Zároveň je tam více neslyšících klientů, a tudíž se tam tlumočnick nemusí bát, že by neměl práci.

Tereza Schallnerová, Lenka Fidirichová (Vsetínsko): Rozdíly jsou patrné v mnoha oblastech, a to jak z pohledu tlumočnicků, tak z pohledu uživatelů tlumočnických služeb. Vše se odvíjí od nedostatku tlumočnicků v našem regionu. Klienti tím pádem nepožadují takovou kvalitu poskytovaných služeb, mnohdy jim úplně chybí informace o zásadách tlumočení apod. Zdaleka ne tak přísně je dodržován etický kodex tlumočnicka. Stále dochází k míchání role tlumočnicka a sociálního pracovníka či jakéhosi poradce, který sám za klienta leccos vyřídí. Žádnou výjimkou není ani „tlumočení“ rodinnými příslušníky.

Tlumočnick (široko daleko jediný) nemá mnoho příležitostí k supervizi, sdílení zkušeností s kolegy. Také další vzdělávání (nebo jen návštěva kulturních akcí neslyšících) je pro něj komplikované. Dojždět na semináře do Prahy je značně náročné po stránce finanční i časové. Odhodlá-li se tlumočnick k tomuto kroku, musí navíc bohužel počítat s možností, že lektor bude neustále opravovat jeho znakovou slovní zásobu a spoluúčastníci kurzu se budou s jistým despektem podívat nad tím, co že to ukazuje. Na rozdílnou znakovou slovní zásobu mezi Moravou a Čechami pak může narazit i u zkoušek!

Soňa Procházková: To neumím posoudit, ale vnímám v Praze větší osvětu.

Pavλίna Zárubová: Uplatnění tlumočnicků je v Praze podle mého názoru lepší, je zde větší komunita, více organizací (zázemí, tradice). Ale pokud jde o nové tlumočnick...? Domnívám se, že je v současné době kapacita plná a současní kvalifikovaní tlumočnick si své místa (pochopitelně) drží.

Z ORGANIZACÍ

ZPRÁVY Z ASNEP

- V ASNEP proběhly volby na období 2016–2017. Řádní členové ASNEP si zvolili za prezidenta Petra Vysučka a jako viceprezidentku Šárku Prokopiusovou. Oba dva ve svých funkcích tedy ještě chvíli setrvávají, aby dokončili započaté změny ve struktuře ASNEP. Děkujeme, že přijali nominaci a jsou ochotní i nadále se těmito funkcím bez nároku na honorář i nadále věnovat.
- ASNEP započal začátkem roku 2015 spoluprací s FF UK a společně s Komorou a dalšími institucemi pracuje na přípravě bakalářského dvou oborového studia pro tlumočnický českého znakového jazyka na vysoké škole.
- Na minulém zasedání oznámila ukončení své činnosti v Expertní komisi pro otázky tlumočení (EKOTN) její předsedkyně Martina Macurová, která bude kandidovat na pozici předsedkyně nově vznikající komise zaměřenou na práci sociálních pracovníků. Na dalším zasedání se tedy bude volit nový předseda či předsedkyně EKOTN.
- Dále ASNEP vytvořil návrh, jak vytvořit novou organizaci, která by převzala Centrum zprostředkování tlumočení pro neslyšící (CZTN), které je v současné době projektem ASNEP. O návrhu se bude diskutovat na dalším zasedání a rozhodne se tak o budoucnosti CZTN.

ZPRÁVY ZE SKUPIN „SETKÁNÍ TLUMOČNÍKŮ“

V sobotu 10. 10. 2015 proběhlo už třetí Setkání tlumočnicků. Máme radost, že se sjeli tlumočníci z celé České republiky, někteří přijeli poprvé, mnozí potřetí. Cílem bylo opět prosté setkání, poznávání se navzájem a diskuze o společných tématech. Letos jsme zvolili formu třech přednášek s následnou diskuzí a nedělili jsme se do pracovních skupinek. Umožnilo to společnou diskuzi všech ke všem tématům. Po skončení programu samozřejmě následovala ne méně důležitá večerně noční část v restauraci Pradlenka. Stručné zápisy hlavních bodů z přednášek a diskuzí rozešleme všem tlumočnickům emailem. Na organizaci příštího ročníku se přihlásilo 7 nových dobrovolníků a někteří z letošního týmu se také přidávají, takže to vypadá, že Setkání tlumočnicků 2016 bude! :-)

Těšíme se na viděnou!

*PŘÍPRAVNÝ TÝM 2015: FARAH CURRY, MARTINA MACUROVÁ,
DANA PEŇÁZOVÁ, ZUZANA PROCHÁZKOVÁ, DANA TUČKOVÁ, MARIE HORÁKOVÁ,
TEREZIE VASILOVČIK ŠUSTOVÁ A MICHAELA DUBKOVÁ.*

Fotografie ze setkání hledejte na následující straně →

Rychle to uteklo,
právě se rozbíhá
Setkání tlumočnicků
2015 – třetí ročník

Tentokrát Setkání připravily:
Marie Horáková, Dana Peňázová,
Martina Macurová, Farah Curry,
Michaela Dudková, Terezie
Vasilovčik Šustová, Zuzana
Procházková a Dana Prelllová

SETKÁNÍ TLUMOČNÍKŮ
2015

Celý program
moderovala
Martina Macurová,
spojující prvek
všech třech ročníků
Setkání tlumočnicků

Seznamovací hra aneb shluky tlumočnicků podle krajů

Mapa ČR podle krajů, později přibýly podpisy všech tlumočnicků na jejich kraje

JUDr. Zwieb přednášel o ochraně tlumočnicků před nařčením a dalších právnických tématech souvisejících s tlumočením

Gabriela Ganczarzyk přednášela o komunitním tlumočení pro cizince

Ze zaujatého
poslouchání přednášky
Dany Peňázové a Dany Prellové
o tlumočení pro blízké se
vyvinula živá diskuze

Letos nás bylo 44 tlumočnicků, díky za účast, bylo to s vámi prima

ZE ZAHRANIČÍ

KRISTÝNA SIKOVÁ
A DENISA LACHMANOVÁ

Od 11.do 13. září se v sousedním Polsku konala konference EFSLI, jejímž tématem bylo tlumočení do mluveného jazyka. Na konferenci se vypravil velký tým českých tlumočnicků, který s sebou měl i tlumočnicki z angličtiny do češtiny. Proto je obsah získaných informací velmi bohatý.

Připravili jsme pro vás podrobný report z nejzajímavějších přednášek a také rozhovory s tlumočnicki z různých částí světa.

Velký speciál pro vás připravily mladé šikovné tlumočnice Kristýna Siková a Denisa Lachmanová.

ZAJÍMAVOSTI Z PŘEDNÁŠEK

**Interpreting from signed language into spoken language:
The skills and knowledge needed to succeed**

Anna-Lena Nilson

První přednášející a průvodkyní sobotních přednášek se stala Anna-Lena Nilson, profesorka na oboru Znakový jazyk a tlumočnictví na univerzitě v Trondheimu v Norsku. Svým tématem Tlumočení ze znakového jazyka do mluveného jazyka: dovednosti a znalosti, které potřebujeme, abychom uspěli, výstižně uvedla celou konferenci.

Zde uvádíme krátký výběr klíčových sdělení z této přednášky:

V úvodu svého příspěvku otevřeně zmínila problém začínajících tlumočnicků, kteří po krátkém studiu na univerzitě nestihnou získat dostatečnou znalost znakového jazyka na to, aby mohli tlumočit, a to ještě většinou simultánně. Tím mohou vzniknout primární problémy: pokud nerozumíme, dojde k nedorozumění i v procesu tlumočení. Dále se zmínila, že je nutné si uvědomit, že jako tlumočnicki pracujeme s naprosto odlišnými myšlenkovými světy a že se musíme umět orientovat v nejrůznějších situacích. Pracujeme s lidmi, kteří mají jiné zkušenosti, povahy, návyky. To vše musíme při tlumočení zohlednit. A v neposlední řadě zacházíme s jazyky s odlišnou modalitou – mluveným jazykem (audio-orálním) a znakovým jazykem (vizuálně-motorickým). Každý používá jiné vyjadřovací prostředky, jinak pracuje s mimikou, struktura jazyků je velmi odlišná.

V další části přednášky nastínila problematiku tlumočení monologu, dialogu

a konverzace více lidí najednou. U monologu položila otázku, kdy je vhodné začít mluvit, jak dlouho čekat na význam sdělení poté, co neslyšící řečník začne svůj projev. My jako slyšící lidé jsme velice citliví na ticho, a pokud se na podiu něco děje a přednášející už začal, ale my stále ještě neslyšíme žádný hlas, vyvolává to v nás stres a nejistotu. Pro tyto situace doporučuje například „otukávající fráze“ („pat phrases“), úvodní fráze pro naladění posluchačů mezitím, co tlumočnick čeká na úplnou informaci, aby mohl začít tlumočit. Pro posluchače jsou také důležité přirozené pauzy a přirozená intonace. Tlumočnick by měl umět odhadnout, jak se bude věta dále vyvíjet, aby použil správnou intonaci. Měl by se vyvarovat umělých pauz jen proto, že čeká na význam sdělení.

Situace dialogu je odlišnější. Musíme pracovat se střídáním mluvčích a jejich koordinací. Při konverzaci více lidí je důležité, aby měl tlumočnick přehled o situaci a do tlumočení doplňoval i informace typu, kdo mluví, proč mluví, z jakého postavení a s jakým záměrem mluví, na koho navazuje, a spousty dalších, pro neslyšícího důležitých informací. Jen díky tomuse neslyšící bude v konverzaci orientovat snáze a bude si moci vzít slovo a do hovoru se plnohodnotně zapojit.

V závěru své přednášky zmínila Anna-Lena velmi důležitou informaci. Náš projev, jak mluvíme a co říkáme, to vše vytváří obraz toho, kdo jsme. Jaký obraz ale vytváří náš hlas, naše intonace a tempo řeči, náš výběr slov a náš mluvený projev o neslyšícím klientovi? Je důležité, aby tlumočení bylo věrohodné a korespondovalo s mluvčím co nejvíce.

Co-constructing of role-space

**Torill Ringsø,
Hilde Haualand**

Jednou z nejzajímavějších nedělních přednášek byl výstup dvojice Torill Ringsø a Hilde Haualand. Hilde je neslyšící absolventka doktorandského studia v oboru sociální antropologie a Torill je její osobní tlumočnick, která ji po celou dobu studia tlumočila. Podělily se s námi o velmi zajímavý příběh jejich dlouholeté vzájemné spolupráce.

Hilde chtěla, aby jí při její akademické práci tlumočil někdo, kdo tématu opravdu rozumí a kdo jibude znát a stoprocentně jí rozumět. Bála se, že pokud nebude mít tlumočnicka, který jí stoprocentně rozumí, bude se více soustředit na svůj projev, aby jí tlumočnick rozuměl, a už ne tolik na formulaci svých myšlenek a prezentaci sebe sama. Stejně tak tlumočnick se bude soustředit spíše na obsah sdělení a už ne na formu, jak projev tlumočit. Bude tak zkreslena její osobnost a její projev a chování. Tlumočnick ji zastupuje svým hlasem a ovlivňuje tedy dojem slyšících o Neslyšícím. Jejich spolupráce začala tři roky před závěrečným obhájením doktorské práce. Hilde si Torill vybrala mezi ostatními tlumočnicki a rozhodla se, že jen ona ji může tlumočit do mluveného jazyka. Byla to dlouhá cesta, při které vlastně Torill studovala společně s Hilde. Četla nejrůznější texty, publikace, dělala si poznámky, chodila na konzultace, aby do problematiky pronikla a plně jí rozuměla.

Hilde jako neslyšící byla Torill po celou dobu jakýmsi mentorem. Během svých výstupů a přednášek ji vnímala, brala na ni ohled, hlídala si, zda Torill všemu dobře rozumí. Po přednáškách spolu konzultovaly nastalé problémy, nejasnosti a stále více zlepšovaly výsledek tlumočení. Po nějaké době už Torill Hilde dobře znala, orientovala se

v problematice a Hilde si mohla být jistá, že ji Torill bude věrohodně a kvalitně tlumočit. V této fázi už se Hilde při přednáškách koncentrovala jen na sebe a svůj výkon a Torill měla vlastní prostor, kdy svým hlasem prezentovala celkový projev Hilde.

Jak samy přednášející uvedly, byla to dlouhá cesta velmi úzké spolupráce a osobnostního růstu. Nebylo to jen tlumočení, ale vztah. A díky tomu mohlo být tlumočení do mluveného jazyka plně věrohodné a odpovídající projevu neslyšící přednášející ve znakovém jazyce.

Torill a Hilde na základě vlastní zkušenosti upravily role-space model (Llewellyn-Jones & Lee 2013; 2014). Rozšířili ho o zapojení tlumočnicka do prezentace, přednášky neslyšícího – ta fáze, kdy neslyšící na tlumočnicka dohlíží, všímá si ho a dává tlumočnickovi vlastní prostor – dokonalá souhra, neslyšící se soustředí na vlastní výkon a tlumočnick je plně soustředěn na proces tlumočení...

A jak vypadala závěrečná obhajoba? Na obhajobě byla přítomna Torill, další tři tlumočníci a dva přepisovatelé. Torill tlumočila výhradně do mluveného jazyka a měla k sobě tlumočnicka do týmu, který byl její podporou. Druhá tlumočnická dvojice tlumočila do znakového jazyka veškeré dění v místnosti. A vše, co bylo řečeno, bylo přepsáno, aby měla Hilde zpětnou kontrolu v písemném textu, co vše zaznělo.

OSVĚTY Z EFSLI 2015 – ROZHOVORY S TLUMOČNÍKY

Účast na EFSLI byla pro nás velkou příležitostí setkat se a popovídat si s tlumočníky z různých koutů světa. Dozvěděli jsme se toho mnoho, a aby to nezůstalo pouze u nás, podělíme se s vámi o to nejzajímavější. Především jsme se zajímaly o to, zda mají tlumočníci znakových jazyků ve své zemi organizaci, která by je sdružovala, zda má smysl být členem takové organizace, zda je členství pro vykonávání tlumočnické profese povinné a co tlumočníci od organizace očekávají. Dále jsme se ptaly, co je na práci tlumočnicka baví, co jim tlumočení přináší a zda mají nějaké své profesní motto.

ŠVÉDSKO – Malin Tesfazion, Anna Carlqvist, Jenny Lindström

Ve Švédsku mají jednu profesní organizaci tlumočnicků znakového jazyka a členství v ní není pro vykonávání profese povinné. Členem profesní organizace z námi zpovídané trojice je pouze Jenny. Profesní organizace má v zemi smysl zejména v oblasti vyjednávání s úřady a dalšími organizacemi. Jednání jsou pak více organizovaná a úřady vědí, na koho se obrátit, pokud se řeší otázka tlumočení a služeb pro neslyšící. Organizace se však potýká s velkým problémem, který je nejspíš blízký většině organizací. Být ve vedení organizace je velmi časově náročné a osob, které jsou ochotné věnovat svou sílu činnosti v organizaci, je pomálu. Všichni cítí potřebu mít zaštiťující organizaci, ale nikdo v ní nechce aktivně vystupovat.

LOTYŠSKO – Loreta Staniuleviciute

Loreta je členem asociace tlumočnicků, ale pro vykonávání tlumočnické profese není členství povinné. Je dobré být členem jak celonárodní asociace, tak místních organizací, ve kterých se tlumočníci sdružují, protože organizace mohou lépe bojovat za práva tlumočnicků než tlumočnick sám. Díky organizaci spolu mohou tlumočníci diskutovat

o nejrůznějších problémech a lépe si tak pomáhat. Některé organizace nabízejí i vzdělávací kurzy, které jsou velmi užitečné.

ŠPANĚLSKO – Lourdes Calle-Alberdi, Ursula Valenciano

Ursula je členem organizace tlumočnicků znakového jazyka ve Španělsku, ale nemá pocit, že by jí to nějak zvýhodňovalo oproti kolegům, kteří členy nejsou. Lourdes je z Madridu a od roku 2011 v EFSLI zastává pozici projektového. Lourdes se momentálně věnuje hodně činnosti v EFSLI a není členem španělské organizace.

Aktuální zpráva z Kypru

KYPR – Kyproula Makri

„Právě před pěti dny (7. 9. 2015) se nám podařilo založit profesní organizaci tlumočnicků znakového jazyka na Kypru. Momentálně máme asi 21 až 23 členů (tlumočnicků) v organizaci. Jednou z podmínek pro vznik takové organizace bylo právě splnění minimálního počtu členů, a to 21. Jsem na tento krok velmi hrdá. V organizaci chceme hlavně provozovat vzdělávací činnost tlumočnicků, různé jazykové kurzy, zvát si zahraniční hosty. Celkově jsme se na tento velký zlom připravovali dva roky. Na Kypru doposud tlumočníci neměli žádné místo, kde by se mohli sdružovat, vzdělávat a sdílet své profesní problémy. Mnoho jich studovalo v Řecku. Proto je také kyperský znakový jazyk hodně ovlivněn řeckým znakovým jazykem, díky vlivu právě tlumočnicků, kteří v Řecku studovali. Dále je také kyperský znakový jazyk velmi ovlivněný americkým znakovým jazykem, protože já sama jsem v 70. letech studovala na Gallaudetově univerzitě díky speciálnímu stipendiu pro sociální pracovníky a učitele neslyšících. Tam jsem se naučila ASL a pak po návratu domů díky intenzivnímu kontaktu s kyperskou komunitou svým způsobem má znalost ASL ovlivnila i kyperský znakový jazyk. Pracovala jsem 25 let v kyperské televizi, kde jsem jako jediná tlumočila ve vysílání. Nikdo v té době znakový jazyk a komunitu neslyšících neznal a nerozuměl související problematice, a tedy ani tomu, co tam dělám já. Momentálně působím na soukromé univerzitě (European University Cyprus), kde na oboru logopedie vyučujeme spolu s neslyšícím kolegou předmět kyperský znakový jazyk. Také se věnuji lektorování neslyšících zájemců, kteří by v budoucnu chtěli pracovat jako lektoři znakového jazyka.“

O paní Kyproule jsme se toho dozvěděly tolik, že bychom mohly napsat román :-)) Vše zde tedy neuvádíme, aby zbyly stránky také na další příspěvky.

ANKETA

1. Spojovací linkou celé konference bylo téma tlumočení do mluveného jazyka, proto jsme se tlumočnicků ptali, co je pro ně příjemnější, v čem se cítí lépe. Zda v tlumočení do mluveného jazyka, či znakového, tedy v tlumočení L1>L2, nebo L2>L1. V čem se cítí tlumočníci pohodlněji/příjemněji?

Malin Tesfazion – Pokud mám velmi dobrou přípravu na tlumočení, užívám si více proces z L2>L1. Mám v malíčku terminologii, hraju si s jazykem a cítím, že je výkon opravdu dobrý. Pokud přípravu nemám, mám raději opačný proces z L1>L2. Z mého rodného jazyka tak mohu vytěžit jako momentální přípravu více než z L2.

Loreta Staniuleviciute – Raději tlumočím do znakového jazyka (L2).

Lourdes Calle-Alberdi – Vždycky záleží na typu tlumočení – jaká je situace, zda účastníky komunikace znám, jaké je téma setkání apod.

Kyproula Makri – Je pro mě příjemnější tlumočení do znakového jazyka. Už tlumočím přes 50 let, mám ho prostě v sobě.

2. Co je pro vás klíčovým sdělením konference?

Anna Carlqvist – Je důležité si stále připomínat, že pracujeme se dvěma jazyky různých modalit (audio-orální a vizuálně-motorický jazyk). Na to musíme neustále myslet!

Loreta Staniuleviciute – Je úžasné, jak je konference zaměřena hodně prakticky. Na řešení konkrétních věcí, které nás během tlumočení potkávají, na různé návody na řešení situací. A také je super vidět tak velký tlumočnický tým v akci. No a hlavně ta možnost promluvit si s tolika tlumočnickými z celého světa. Vůbec se osobně neznáme, ale máme tolik témat k diskusi, že si povídáme jako staří známí.

Lourdes Calle-Alberdi – Díky přednášce Jeminy Napier (What to say or not to say in police interviews?) jsem si uvědomila, jak je tlumočení na policii velmi náročné, a hlavně to, jak naše rozhodnutí, jako tlumočnicků, může mít velké důsledky na celý vývoj policejního řízení.

3. Co vám práce tlumočnicka přináší? Máte nějaké motto?

Jenny Lindström – Na práci tlumočnicka mě nejvíce fascinuje, že se dostanu na místa, která bych normálně nenavštívila, že potkám tolik úžasných lidí a zažiji spousty nejrůznějších situací, ke kterým bych třeba v jiném zaměstnání nedostala příležitost. A mé motto je – vždy záleží na....

Anna Carlqvist – Pro mne je úžasné, když vše probíhá tak hladce a přirozeně, jako kdybych tam nebyla a lidé mluvili stejným jazykem.

Malin Tesfazion – Já si nejvíce užívám ty okamžiky, když si lidé mohou popovídat úplně normálně, a to díky tlumočnickovi, mně. A moje motto – neříct vždy úplně všechno.

Loreta Staniuleviciute – Práce tlumočnicka není vůbec monotónní. Díky práci se dostanu na tolik různých míst, zažiji takové situace, které by mě třeba jen tak v mém životě nepotkaly. No a stále se člověk učí nové věci a pracuje na sobě.

Ursula Valenciano – Mé motto – a asi nejen mé – je – stále se učit.

Kyproula Makri – Znakový jazyk je úžasný a my jako tlumočníci můžeme přispět k tomu, aby neslyšící a jejich jazyk byli více a více respektováni většinovou společností.

ROZHOVOR S HLAVNÍ ORGANIZÁTOROU KONFERENCE EFSLI KONFERENCE VE VARŠAVĚ ALEKSANDROUKALATOU-ZAWŁOCKOU

Aleksandra, jakožto hlavní organizátorka letošní události EFSLI, měla mnoho práce, ale i přesto nám s úsměvem a velkou ochotou odpovídala na naše otázky. Zajímalo nás, jaké bylo organizovat konferenci, z čeho měla největší strach, co bylo nejtěžší, ale také to, co jí udělalo největší radost, co jí vrátilo energii do žil, když už jí sil ubývalo, a na závěr, co by vzkázala řeckému týmu, který bude hostit EFSLI v roce 2016.

„Nejvíce jsem se bála, zda jsme zvolili dostatečně zajímavé téma. Zda budou mít lidé zájem diskutovat. Když se po vyhlášení tématu začaly ohlašovat první příspěvky, ulevilo se nám a dodalo nám to jistoty, že jsme zvolili správně. Cítím, že tlumočnickům toto téma opravdu sedlo a že oblastí k diskusi je opravdu hodně a tlumočníci mají enormní zájem všechno spolu probírat.“

Velkým oříškem byla organizace zajištění hotelu a komunikace s hotelovými zaměstnanci. Výběr hotelu nám trval tři měsíce, než jsme našli takový prostor, který by nám po všech stránkách vyhovoval. Rezervaci místa jsme udělali rok před konáním konference.

Práce na přípravě konference byla nepředstavitelně náročná a bylo toho hodně. Úspěch je zaručen jen díky skvělému týmu, díky úžasným kolegům jak z naší organizace, tak všem z EFSLI. Jako jedinec toho člověk moc nedokáže, síly mu rychle ubíhají, ale jako tým máme sil více.

Na závěr bych řekla, že všichni máme nepopsatelně velkou radost, že se nám, jako tak malé tlumočnické organizaci, podařilo něco tak velkého. Jsme nadšení, nabiti novou energií a víme, že jsme udělali maximum. Byla to pro nás čest a radost uspořádat konferenci EFSLI ve Varšavě. Je tu nádherná atmosféra. Všichni jsou milí, přátelští, otevření, uvolnění. Víím, že nemusím být ve stresu z toho, že udělám nějakou chybu. Víím, že mi případné chyby lidé odpustí, a hlavně to, že tu nikdo na moje chyby nečeká. Prostě všichni tu jsou, protože chtějí a protože si to chtějí užít. Ta klidná atmosféra a pocit bezpečí je právě to, co nám občas v práci chybí, a proto si to tady na konferenci tolik užíváme.

A vzkaz pro naše nástupce – buďte připraveni na vše!“

Aleksandra Kalata-Zawłocka

je prezidentkou STPJM

(Stowarzyszenie Tłumaczy

Polskiego Języka Migowego) –

sdržení tlumočnicků polského

znakového jazyka. Více informací

zde: www.stpjm.org.pl.

Rok 2016 - EFSLI Atény 9.-1. 12. 2016

"It's all greek to me."

Versatility in the sign language interpreting profession

"Je to pro mě španělská vesnice."

Všestrannost v profesi tlumočnicka znakového jazyka.

POSTŘEHY Z PŘEDNÁŠEK A RŮZNÉ...

Tlumočení mezi mluveným a znakovým jazykem je práce se dvěma modalitami. To je na tomto typu tlumočení to nejtěžší. Musíme přijmout odlišnost jazyků v modalitách a snažit se ji nejvíce vstřebat. Pokud se o to budeme snažit, náš výkon bude lepší. *(více v přednášce Anna-Lena Nilsson, Norsko)*

Jako tlumočníci se musíme snažit být co nejvíce autentičtí. Náš mluvený projev by měl znít co nejpřirozeněji, jako kdyby šel přímo z úst neslyšícího. Pracujeme totiž s představami slyšících, kteří očekávají, že projev neslyšícího (resp. náš přetlumočený výsledek) se bude co nejvíce blížit projevu běžného člověka. Musíme proto velmi citlivě volit styl promluvy, pauzy, intonaci. Ale vystává zde otázka – kde je hranice mezi tím, co může tlumočník ovlivnit, a kde už by měl ponechat vlastní identitu projevu neslyšícího? *(více v přednášce Stephanie Feyne, USA)*

Velmi účinná a efektivní cvičení během tlumočnického vzdělání jsou taková sezení, při kterých jsou v kurzu slyšící tlumočníci spolu s neslyšícími, kteří často využívají služeb tlumočnicků. V první části hodiny se tlumočí do MJ a vše, co bylo řečeno, je přepsáno. Následně si společně tlumočníci s neslyšícími pročítají prepisy přetlumočených situací a rozebírají konkrétní překlady. Neslyšící jsou tak více seznámeni s přesným projevem tlumočnicků a mohou se tak vyjádřit k jejich výkonu a připomínkami zlepšit tlumočnické překlady k lepšímu porozumění neslyšících klientů. *(více v přednášce Irmy, Nizozemí)*

Tato konference je důkazem toho, že tlumočníci z celého světa mají potřebu se sejit a probrat společná témata. Na konferenci byla velmi milá a přátelská atmosféra.

Zajímavá tlumočnická situace: Neslyšící mluvčí shrnoval, co se dělo během workshopu v jeho skupině. Tlumočník začal tlumočit jeho projev (T1 mužský hlas). Po prvních dvou větách tlumočení převzal jiný tlumočník (T2 ženský hlas). Aby slyšící posluchači nebyli zmateni, co se to stalo. Druhý tlumočník (T2), který převzal tlumočení, navázal velmi ladně následujícími slovy: „Tato tlumočnice byla přítomna na workshopu, takže nyní bude tlumočit ona. Na workshopu jsme se zabývali...“

Tip na tlumočnické cvičení ve skupině:

Video ve ZJ – maximálně tříminutové. Tlumočí první tlumočník. Poté stejně video tlumočí druhý tlumočník, ale měl by se vyvarovat slov, kterých použil první tlumočník. Video se pustí potřetí a tlumočí poslední tlumočník. Jeho práce je nejtěžší, protože jeho volba slov by se měla co nejvíce lišit od projevu prvních dvou tlumočnicků. Po tomto cvičení je dobré sepsat výrazy, které tlumočníci zvolili, a vytvořit si tak malý seznam synonym či mapu slov.

EVROPSKÁ UNIE PRO NESLYŠÍCÍ STUDENTY – SEMINÁŘE A VALNÁ HROMADA

MARIE PANGRÁCOVÁ

Dne 8.–11. 10. se ve Španělsku v Bilbao konal evropský seminář s názvem “Prolomení zdi ve vyšším vzdělání” a první Valná hromada nové Evropské unie pro neslyšící studenty (EDSU), kde byl zvolen nový výbor s prezidentem z Nizozemí. Hlavním cílem této organizace je sdružovat všechny evropské neslyšící, kteří se pokusili studovat, studují anebo už dostudovali na vysokých školách. Vedle networkingu (vytvoření kontaktů) organizace chce, aby všichni neslyšící měli plný a rovný přístup k vyššímu vzdělání. Součástí tohoto setkání byli i semináře a workshopy na různá témata a jeden z nich vedla světoznámá tlumočnice Maya de Wit, která prezentovala výsledky z různých výzkumů zaměřených na kvalitu tlumočnicků znakového jazyka pro VŠ studenty. Prezentaci najdete ke stažení zde.

Pro zajímavost: celého programu zúčastnili i 2 slyšící studenti z Evropské a Baskické unie studentů, kteří měli všechny semináře a workshopy tlumočené do mluvené řeči, ne však Valnou hromadu a další program. Přesto i tak zůstali a všechno si četli z anglického přepisu. Vyzkoušeli si tedy pocit, co to znamená být v menšině a nevládnout jazykem většinové společnosti. Tento pocit je neslyšícím studentům známý.

Pokud jste neslyšícím studentem (jakéhokoliv vzdělávací instituce po střední škole) a chtěli byste vědět o EDSU něco více nebo se zapojit do této organizace můžete se podívat na fcb: EDSU-European Deaf Students' Union nebo na jejich webové stránky: <http://edsunion.wix.com/edsu> nebo jim napsat email na: edsu.edsu@gmail.com

KONFERENCE SLIANZ 2015 NA NOVÉM ZÉLANDU

KLÁRA HERČÍKOVÁ

SLIANZ (Sign language Interpreters Association of New Zealand) je celonárodní organizace sdružující tlumočnický Nového Zélandu. Asociace pořádá každoročně konferenci, která slouží jako setkání tlumočnicků, kde si vyměňují své zkušenosti a znalosti či prezentují novinky dotýkající se tlumočnické profese. Konference se zúčastnilo okolo 50 tlumočnicků.

Letošní konference s podtitulem Tlumočníci ve vyvíjejícím se světě (Interpreters in an Evolving World) se konala 3.-5. července ve městě Christchurch a byla téměř celá věnovaná moderním technologiím a jejich využitím v tlumočení. Velká míra konference se věnovala přímo online tlumočení, které je na Novém Zélandu teprve v začátcích.

Celá konference byla zahájena neformálním setkáním v místním klubu neslyšících (Deaf Society of Canterbury). Na společném večeru se sešli neslyšící převážně z Christchurch, ale i Wellingtonu a tlumočníci ze všech koutů Nového Zélandu. Všichni společně rozjímali nad dětskými fotkami tlumočnicků a povídali si s kolegy, které během roku nemají možnost potkat.

Samotná konference začala v sobotu 4. července v hotelu Novotel. Klíčovou osobností byl Dr. Philip Harper, neslyšící host z Austrálie, který se věnuje moderním technologiím v tlumočení. Philip Harper také zahájil konferenci svým příspěvkem Tlumočení znakového jazyka ve věku technologie. Praktickým workshopem stejného názvu konferenci v neděli zakončil. Zde si všichni vyzkoušeli online tlumočení prakticky

V úvodní přednášce nastínil Philip Harper historii online tlumočení a technologii, která je v současnosti využívána (počítač, tablet, chytrý telefon), či může být využita v budoucnu (google brýle, avatar, hologram). Představil také různé možnosti tlumočení i s využitím neslyšících tlumočnicků, či online tlumočení pro hluchoslepé. Dotkl se také otázky, zda rozšíření online tlumočení znamená snížení počtu tlumočnicků v terénu, vzhledem k soustředění většího množství tlumočnicků v jedné budově.

Klienti NZ Relay mohou využít online služby od pondělí do pátku od 9.00-17.00. K dispozici jsou tři tlumočníci, kteří pracují pod číslem, takže klienti nemají možnost si tlumočnicka vybrat dle jména. Neslyšící mohou na službu volat bez vyzvání. Neexistuje zde také systém pořadí, takže přednost má ten klient, který zavolá první. Zajímavou informací rovněž bylo, že se tlumočníci mohou vystřídat i v průběhu jednoho hovoru.

Program celé konference byl bohatý. Zde si ho můžete stáhnout a prohlédnout www.slianz.org.nz/events/slianz-conference.

K nejzajímavějším příspěvkům patřilo využití google brýlí v divadelním tlumočení. Princip brýlí spočívá v přenesení obrazu tlumočnicka do brýlí, čímž má klient možnost vnímat reálné dění společně s projekcí překladu do znakového jazyka. Novozélandští tlumočníci s vývojáři se zaměřili na divadelní tlumočení, kdy je tlumočnick přítomen na stejném místě i ve stejný čas jako samotné představení. Překlad probíhá do kamery bez osobního styku s publikem, ale na místě odkud tlumočnick vnímá reakce publika a zároveň vidí na jevišti. Obraz z kamery je simultánně promítán do brýlí. Tento model se setkal s velkým zájmem, nicméně vyvstalo i velké množství otázek a nápadů. Brýle by bylo možné využít i v běžných situacích života (návštěva u lékaře/zubaře, online tlumočení, filmy apod.).

Další zajímavým příspěvkem bylo využití neslyšících tlumočnicků. I to je zatím v začátcích, služba zatím není na profesionální úrovni. Vzděláváním neslyšících tlumočnicků se začala zabývat organizace Deaf Aoteora v čele s neslyšícím Josje Lelijvejd, která je původně z Nizozemí. Teprve v listopadu roku 2014 byl ve spolupráci s neslyšícím tlumočnickem z Velké Británie uskutečněn první workshop neslyšících tlumočnicků. Další workshop následoval v červnu letošního roku. Josje a další tlumočnicki chtějí vybudovat systém vzdělávání profesionálních neslyšících tlumočnicků stejně jako je tomu v jiných státech (USA, VB, Kanada, Austrálie).

Konference pro tlumočnicka českého znakového jazyka byla přínosná především tím, že představila odlišný pohled a postoj k této profesi. Zajímavostí byl také vhlad do problematiky tlumočení této populačně malé, ale rozlehlé země.

V průběhu celé konference probíhala sbírka na podporu oranizage WASLI Pacific Ocean, která vyvrcholila v sobotu společnou večeří a aukcí. Předměty hmotné i nehmotné (supervize, smajlík v smsce...) byly nabízeny i draženy samotnými tlumočnicki.

Pro zajímavost:

www.nzrelay.co.nz/Home/
www.deaf.org.nz/
<http://sign.co.nz/>

see-flow.co.nz

connectinterpreting.co.nz

www.youtube.com/watch?v=rUnvKuakIPA

<http://signdna.org/>

NAŠLI JSME ZA VÁS

NA CHVÍLE MEZI TLUMOČENÍMI

LUCIE
BŘÍNKOVÁ

Nejdůležitější organizací v oblasti soudního tlumočení u nás je bezesporu Komora soudních tlumočnicků České republiky (KST ČR). Díky Nadě Hynkové Dingové se KST ČR zabývá i otázkami soudního tlumočení pro neslyšící. Spoustu zajímavých informací se můžete dočíst v Bulletinu KST ČR: <http://www.kstcr.cz/cz/bulletin>. Starší čísla jsou ke stažení zdarma. Nová, pokud si je nechcete koupit, naleznete v archivu Komory či v různých knihovnách.

EULITA je organizace, která si klade za cíl sdružovat členy profesních sdružení soudních tlumočnicků a překladatelů v členských státech EU. EULITA bojuje za podporu kvalitního soudnictví, zajištění přístupu ke spravedlnosti napříč jazyky a kulturami. Vycházejí se základních zásad lidských práv, jak jsou zakotveny v Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod. Nově je členem EULITY i Evropské fórum tlumočnicků znakového jazyka (EFSLI).

Informace o této organizaci a plánované události naleznete zde: <http://www.eulita.eu/>.

JUSTISIGNS je projekt, který realizuje Trinity College v Dublinu. Tento projekt představuje průkopnickou iniciativu zaměřenou na identifikaci kompetencí pro tlumočnický znakového jazyka v legislativní oblasti a poskytování kvalitního školení pro vyškolení kvalifikovaných tlumočnicků znakového jazyka v této oblasti JUSTISIGNS spolupracuje v obecném kontextu s pracovníky soudní síně, s advokáty a právníky a také s neslyšícími klienty a národní policejní službou.

Více informací o stavu projektu a dostupném materiálu naleznete zde:

http://www.justisigns.com/JUSTISIGNS_Project/Aims.html.

Právnická fakulta UK realizuje v rámci CŽV Doplnkové studium pro překladatele právních textů 2015-2016. Kurz je přístupný všem tlumočnickům a překladatelům, kteří se odbornou právní problematikou zabývají nebo se jí chtějí zabývat v budoucnu. Studium je rozděleno na dvě části, na část A a část B, přičemž je možné přihlásit se na obě části nebo jen na jednu z nich. Část A: posluchači jsou v češtině formou přednášky seznámeni s českou realitou v daném odvětví práva. Část B: jazykové semináře, které tematicky navazují na obsah přednášky v části A, jsou vedeny samostatně učiteli jazyků popř. kompetentními a zkušenými překladateli a tlumočnickými. Část B zatím nezahrnuje ČZJ, ale již několik tlumočnicků ČZJ absolvovalo část A. Pokud máte zájem o toto téma, více informací naleznete zde: <https://is.cuni.cz/studium/ekczv/index.php?do=detail&cid=2495>.

Na facebooku se vytvořila nová skupina s názvem Školení pro tlumočníky a překladatele, kde se pravidelně objevují informace o všemožném školení a seminářích pro tlumočníky mluvených jazyků, ale i znakových jazyků. Tato skupina byla iniciována jednou ze členek JTP a pokud do ní chcete patřit i vy, neváhejte požádat o přístup do ni. Odkaz je k dispozici zde: https://www.facebook.com/groups/1391834957806264/1498992320423860/?notif_t=group_activity.

PŘEČTĚTE SI

LENKA
LACO

Může mít osobnost a dispozice tlumočníka vliv na tlumočení? Touto otázkou se zabývala mezinárodní studie, jejíž cílem bylo identifikovat dispoziční vlastnosti tlumočnicků, které by mohly ovlivnit jejich výkon. Výsledky provedeného výzkumu si můžete prostudovat na serveru Translation & Interpreting.org. Celá studie je zde ke stažení ve formátu pdf.

Bontempo, K., Napier, J., Hayes, L., Brashear V. Does personality matter? An international study of sign language interpreter disposition. Translation & Interpreting.org. [online].2014 [cit. 2014-05-25]. Dostupný z WWW: <http://www.trans-int.org/index.php/transint/article/view/321>.

Co potřebuji k získání „tlumočnického razítka“ aneb Jak se stát soudním tlumočníkem? Na tuto otázku vám pomůže odpovědět krátký informační článek České jednoty tlumočnicků a překladatelů. Mimo další informace se např. dozvíte, kolikrát do roka se soudní tlumočníci jmenují, budou Vám poskytnuty odkazy na související legislativu a také získáte informace o tom, zda se platí za jmenování soudním tlumočníkem nějaké poplatky.

JTP. Co potřebuji k získání „tlumočnického razítka“ aneb Jak se stát soudním tlumočníkem? Jtpunion.org [online]. 2015 [cit. 2015-08-25]. Dostupný z WWW: http://www.jtpunion.org/spip/article.php?id_article=1081.

Kdo jsou soudní tlumočníci a překladatelé a co je náplní jejich profese? Kdo může být soudním tlumočníkem? Kdy vlastně potřebujeme soudního tlumočníka nebo překladatele? Na tyto a řadu dalších otázek se pokouší odpovědět článek uveřejněný na webu Tlumočení-Překlady.

Soudní překladatelé a tlumočníci. Tlumoceni-preklady.cz [online].2015 [cit. 2015-08-25]. Dostupný z WWW:<http://www.tlumoceni-preklady.cz/o-prekladatelstvi/soudni-prekladatele-tlumocnici/>.

V roce 2003 se odborná veřejnost rozhodla upozornit na specifickou a velmi důležitou oblast, kterou soudní tlumočení bezpochyby pro neslyšícího klienta i tlumočníka je a v časopisu Gong začala vydávat miniseriál o soudním tlumočení. Ač jsou tyto **články** již více než 10 let staré, jsou stále aktuální. V současné době je naleznete na informačním serveru Ruce.cz.

Holubová, M. *Tlumočení u soudu*. Ruce.cz [online]. 2015 [cit. 2015-08-15]. Dostupný z WWW <http://ruce.cz/clanky/91-tlumoceni-u-soudu>.

Všem zájemcům o soudní tlumočení z řad odborníků i laické veřejnosti by zajisté neměla chybět v jejich knihovně publikace České komory tlumočnicků znakového jazyka Soudní tlumočení pro neslyšící. Autorky N. Dingová a E. Kondysková zde upozorňují na **současné problémy** soudního tlumočení pro neslyšící u nás. Obě jsou zkušené tlumočnice v oblasti soudního tlumočení (Naďa Dingová, kterou jistě netřeba představovat, tlumočnice znakového jazyka, Ema Kondysková je tlumočnice německého jazyka a předsedkyně představenstva Komory soudních tlumočnicků ČR). Díky svým zkušenostem podávají v publikaci všechny podstatné informace, které s tlumočením u soudu souvisejí.

I v zahraničí je soudní tlumočení obecně i soudní tlumočení pro neslyšící aktuálním tématem. Ze zahraničních článků a publikací pro vás vybíráme následující:

Historicky je zajištění tlumočnicků znakového jazyka neslyšícím podezřelým, obžalovaným a pachatelům trestných činů problematickou součástí v systému trestního soudnictví. Pokud jde o komunikační potřeby, nesoulad v oblasti poskytování služeb tlumočnicků a jejich úrovně pramení z velké části z neznalosti odborníků činných v trestním řízení. O Analýzu této situace se ve Spojených státech pokusili výzkumníci pod vedením K. Miller.

MILLER, K. *Access to sign language interpreters in the criminal justice system*. *Am Ann Deaf*. 2001 Oct;146(4):328–30.

Doporučená zahraniční odborná literatura:

AVLIC (1996). *Interpreting in legal settings: An AVLIC position paper*. Edmonton, Canada: AVLIC Publications.

Berk-Seligson, S. (1990). *The bilingual courtroom*. Chicago, IL: University of Chicago Press. Brennan, M. (1999). Signs of injustice. *The Translator*, 5(2), 221–246.

Brunson, L. (2008). Your case will now be heard: Sign language interpreters as problematic accommodations in legal interactions. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education*, 13(1), 77–91.

Bruton, K. (1985). Consecutive interpreting – the theoretical approach. In N. Thomas, (Ed.) *Interpreting as a language teaching technique - Proceedings of a conference*. University of Salford, England. Centre for Information Language Teaching and Research.

Cokely, D. (2003). Interpreting in teams: A pilot study on requesting and offering support. *Journal of Interpretation*, 49–93.

Colin, J., & Morris, R. (1996). *Interpreters and the legal process*. Winchester: Waterside Press. Court Interpreters Act of 1978, Pub. L. 95–539, 92 Stat. 2040 (codified at 28 U.S.C. § 1827, (1978)).

Creswell, J. (2002). *Educational research: planning, conducting and evaluating quantitative and qualitative research*. Upper Saddle River, NJ: Pearson Education. *Interpreting and interpreter education: Directions for research and practice* (pp. 259–282). New York, NY: Oxford University Press.

Fournier, C. (1997). Courtroom interpretation for the Deaf in France. *Meta*, 42(3), 533–545.

Gonzalez, R., Vasquez, V., & Mikkelsen, H. (1991). *Fundamentals of court interpretation: Theory, policy and practice*. Durham, NC: Carolina Academic Press.

Hale, S. (2002). How faithfully do court interpreters render the style of non-English speaking witnesses' testimonies? A data-based study of Spanish-English bilingual proceedings. *Discourse Studies* 4(1), 25–47.

Hale, S. (2004). *The discourse of court interpreting: Discourse practices of the law, the witness and the interpreter*. Philadelphia, PA: John Benjamins.

Hale, S. (2007). *Community interpreting*. Basingstoke, New York: Palgrave Macmillan.

Kolb, W., & Pöchhacker, F. (2008) *Stories retold: Interpreting in asylum appeal hearings*. In D. Russell, & S. Hale, (Eds.) *Interpreting in legal settings*. Washington, DC: Gallaudet University Press.

Lee, J. (2009). Conflicting views on court interpreting examined through surveys of legal professionals and court interpreters. *Interpreting*, 11(1), 35–56.

Mason, K. (2009). Eliminating the language barrier. *Courts Today*, 7(4), 48–53.

14 Roberson et al. Published by *Journal of Interpretation* 78 2011 *Journal of Interpretation*

Mikkelsen, H. (2000). *Introduction to court interpreting*. Manchester, UK: St. Jerome.

Mikkelsen, H. (2008). Evolving views of the court interpreter's role: Between scylla and Charybdis, In C. Valero-Garcés & A. Martin (Eds.), *Crossing borders in community interpreting* (pp. 81–97). Philadelphia, PA: John Benjamins.

Miller, K. (2001). Access to sign language interpreters in the criminal justice system. *American Annals of the Deaf*, 146(4), 328–330.

Miller, K., & McCay, V. (1994). Qualifications of sign language interpreters in the criminal justice system. *Journal of Interpretation*, 111–124.

Morris, R. (1993). *Images of the interpreter: A study of language – switching in the legal process* (Unpublished doctoral dissertation). Lancaster University, Lancaster, England.

Morris, R. (1995). The moral dilemmas of court interpreting. *The Translator* 1(1), 25–46. Retrieved from <http://sites.google.com/site/ruthmorris13/home>.

Morris, R. (2008). Missing stitches. An overview of judicial attitudes to interlingual interpreting in the criminal justice systems of Canada and Israel. *Interpreting*, 10(1), 34–64.

Morrow, P. (1994). Legal interpreting in Alaska. *Alaska Justice Forum*, 10(4), 24–34.

Napier, J., Rohan, M. & Slatyer, H. (2005). Perceptions of bilingual competence compared to preferred language direction in the case of Auslan/ English interpreters. *Journal of Applied Linguistics*, 2(2), 185–218.

Napier, J., & Spencer, D. (2008). Guilty or not guilty? An investigation of deaf jurors' access to court proceedings via sign language interpreting. In D. Russell & S. Hale (Eds.), *Interpreting in legal settings*. Washington, DC: Gallaudet University Press.

Nardi, M. (2005). Vulnerable groups - deaf people at official hearings. A perspective of the European Forum of Sign Language Interpreters. In H. Kiejzer-Lambooy & W. J. Gasille (Eds.) *Aequilibrium: Instruments for lifting language barriers in intercultural legal proceedings* (pp. 69–76). Utrecht, Netherlands: ITV HogeschoolvoorTolkenenVertalen.

O'Barr, W. (1982). *Linguistic Evidence: Language, Power and Strategy in the Courtroom*. New York, NY: Academic Press.

Pöchhacker, F. (2008). Interpreting as mediation. In C. Valero-Garcés & A. Martin (Eds.), *Crossing borders in community interpreting* (pp. 9–26). Philadelphia, PA: John Benjamins. 15 Roberson et al. Published by Journal of Interpretation American Sign Language/English Interpreting in Legal Settings 79 Registry of Interpreters for the Deaf, Inc. (n.d.). Certification and certificates. Retrieved from http://www.rid.org/education/edu_certification/index.cfm/AID/46 Registry of Interpreters for the Deaf, Inc. (2007). Interpreting in legal settings. [Standard practice paper]. Retrieved from <http://www.rid.org/interpreting/Standard%20Practice%20Papers/index.cfm> Roy, C. (1999). *Interpreting as a discourse process*. New York, NY: Oxford University Press.

Russell, D. (2002). *Interpreting in legal contexts: Consecutive and simultaneous interpretation*. Sign Language Dissertation Series. Burtonsville, MD: Linstok Press.

Russell, D. (2005). Consecutive and simultaneous interpreting. In T. Janzen (Ed.), *Topics in signed language interpreting* (pp. 135–164). Philadelphia, PA: John Benjamins.

Russell, D. (2008). Interpreter preparation conversations: Multiple perspectives. In S. Hale & R. Russell (Eds.), *Studies in interpretation, volume 7: Issues in legal interpretation* (pp. 123–147). Washington, DC: Gallaudet Press. Seleskovitch, D. & Lederer, M. (1995). *A systematic approach to teaching interpretation*. (J. Harmer, Trans). Silver Spring, MD: RID.

Shaw, R. (2003). *Monitoring Interpretations: Analysis, Discretion, and Collaboration*. Session presented at the meeting of Iron Sharpens Iron: Conference of Legal Sign Language Interpreters, Atlanta, GA.

Shlesinger, M. (1991). Interpreter latitude vs. due process: Simultaneous and consecutive interpretation in multilingual trials. In S. Tirkkonen-Condit (Ed.), *Empirical research in translation and intercultural studies*, 147–155.

Stevens, H. (2005). Justice must be seen to be done. In H. Kiejzer-Lambooy & W.J. Gasille (Eds.), *Aequilibrium: Instruments for lifting language barriers in intercultural legal proceedings* (pp. 77–86). Utrecht, Netherlands: ITV HogeschoolvoorTolkenenVertalen.

Tilbury, N. (2005). Specific attention for vulnerable groups – In particular those with hearing impairments and sign language users – Legislation, practical issues and training. In H. Kiejzer-Lambooy, & W. J. Gasille (Eds.), *Aequilibrium: Instruments for lifting language barriers in intercultural legal proceedings* (pp. 61-68). Utrecht, Netherlands: ITV HogeschoolvoorTolkenenVertalen.

Turner, G. (1995). The bilingual, bimodal courtroom: At first glance. *Journal of Interpretation*, 7(1), 3–34.

Turner, G., & Brown, R. (2001). Interaction and the role of the interpreter in court. In F.J. Harrington & G. H. Turner (Eds.), *Interpreting interpreting: Studies and reflections on sign language interpreting* (pp. 152–167). Coleford, UK: Douglas McLean.

Vernon, M., & Miller, K. (2005). Obstacles Faced by Deaf People in the Criminal Justice System. *American Annals of the Deaf*, 150(3), 283–291.

Wadensjo, C., (1998). *Interpreting as interaction*. New York, NY: Longman.

Wilcox, P. (2006). Dual interpretation and discourse effectiveness in legal settings. *Journal of Interpretation*, 7(1), 89–98.

Wilcox, S., & Shaffer, B. (2005). Towards a cognitive model of interpreting. In T. Janzen (Ed.): *Topics in Signed Language Interpreting: Theory and Practice* (pp. 27–50). Philadelphia, PA: John Benjamins.

BRATŘENÍ S JTP

JERONÝMOVY DNY

Jedenadvacáté Jeronýmovy dny, víkend přednášek, besed, workshopů a prezentací, které Jednota tlumočnicků a překladatelů již tradičně pořádala ve spolupráci s odborníky v oboru lingvistiky, překladu a tlumočení, jakož i dalšími zajímavými osobnostmi a tlumočnickými a překladatelskými organizacemi, profesními sdruženími a vysokoškolskými pracovišti, Asociací konferenčních tlumočnicků ASKOT, Českou komorou tlumočnicků znakového jazyka (ČKTZJ), Komorou soudních tlumočnicků ČR (KST ČR), Obcí překladatelů (OP), Ústavem translologie FF UK v Praze a Evropskou komisí **proběhly v pátek 6., sobotu 7. a neděli 8. listopadu 2015 v K-centru na Senovážném nám. 23, Praha 1.**

Mše svatá za tlumočnický a překladatelský

V rámci oslav svátku Jeronýma – patrona tlumočnicků a překladatelů – proběhla mše za tlumočnický a překladatelský. Mše byla tlumočena do českého znakového jazyka.

Účast byla hojná a radostná.

DVD Čtvrtstoletí Jednoty tlumočnicků a překladatelů ve dvou tisíciletích

V pětadvacátém roce své existence vydala JTP další z řady kotoučků.

Tentokrát obsahuje kompletní produkci naší profesní organizace za uplynulé čtvrtstoletí:

- **115 čísel časopisu ToP (tlumočení-překlad)** od prvního čísla 1/1990 až po 115/2015 – *fulltextové vyhledávání*
- **7 slovníků** (Česko-francouzský slovník automobilové dopravy a silničního práva, Německo-česká a česko-německá terminologie obalové techniky, Translatologický slovník, „Nadslovník“ /česko-ruský slovník obtížnější terminologie/ z oblasti práva, financí, administrativy, „Nadslovník“ technický česko-ruský, Slovník počítačové terminologie Apple Macintosh, Czech-English Idioms and Figurative Expressions – obrazná rčení a ustálená spojení, česko-anglicky)
- **Příručky o překladu a tlumočení** (Překlady a jak na to – průvodce pro zadavatele překladů, Tlumočení a jak na to, Překlad není houska na krámě! – standardy pro nákup a prodej překladů, Chápete člověče co vám říkám aneb Komunitní tlumočení u nás / Návod, jak se domluví s uprchlíkem, pacientem, neslyšícím.../)
- **15 sborníků z konferencí o překladu a tlumočení**
- **Netradiční publikace – péřky JTP** (Niskejbačet – reklamsky pomalu, nesnadno a nejlépe vůbec, Tichá pošta, Strč prst skrz krk – cizojazyčné jazykolamy aj.)
- **Videa z pořadů Jeronýmových dnů** (Dabing – nebo dabing???, Kulatý stůl o dabingu, Náplavy mezi námi, České tlumočení v Evropské komisi a v Radě ministrů EU, současná situace a perspektivy...)

Cena včetně poštovního a balného: 300 Kč

(členové JTP, ASKOT a České komory tlumočnicků znakového jazyka zdarma)

Můžete též využít **slevy balíčku:**

DVD Čtvrtstoletí Jednoty tlumočnicků a překladatelů ve dvou tisíciletích – normální cena 300 Kč

a

předplatné časopisu *ToP (tlumočení překlad)* na rok 2016 – normální cena 200 Kč se slevou 100 Kč stojí **balíček 400 Kč.**

Objednávka [ZDE](#).

K dostání na sekretariátě JTP, nebo též na základě objednávky emailem na jtp@jtpunion.org pošleme s fakturou.

Z REDAKCE

Příští číslo Bulletinu bude na téma tlumočení pro děti.

Pokud nám i vy chcete cokoliv sdělit, nejen např. k příštímu tématu, ale i k ostatnímu, co vás při čtení napadá, nebo chcete zaslat komentář k podobě Bulletinu nebo ke konkrétnímu článku, napište na rada@cktzj.com.

Komoří bulletin - PODZIM a ZIMA

Vydává Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, z. s.,
Senovážné nám. 23, Praha 1.

Časopis je distribuován zdarma. Pokud ho i Vy chcete dostávat do
svých e-mailových schránek, napište si o něj na rada@cktzj.com.

Odpovědná redaktorka: Lucie Břinková

Korektorka: Marie Komorná

Grafik: Šimon Sedláček

Prispěvatelé do tohoto čísla: Jindřich Mareš, Dana Tučková,
Lucie Břinková, Jitka Kubištová, Kristýna Siková, Denisa Lachmanová,
Eva Gorgolová, Naďa Hynková Dingová, Radka Stará, Farah Curry,
Lenka Laco.

Překlad textu do znakového jazyka: autoři + Anna Moudrá, Josefina
Kalousová a Lucie Břinková.

Za obsah článků odpovídají autoři. Texty neprošly jazykovou
úpravou. Příspěvky se nehonorují. Příspěvky zde otištěné nesmí být
reprodukovány v žádné formě, ani elektronickým či mechanickým
způsobem, včetně systémů pro ukládání a vyhledávání informací, bez
souhlasu držitelů copyrightu. Citace z textů možno přetisknout pouze
s uvedením zdroje.

Komoří bulletin
PODZIM a ZIMA 2015

Česká komora tlumočnicků
znakového jazyka